Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT — פרייז 15 גראָשען — הייַנט 10 זייַטען

נייַער פאָלקסבלאַט

№ 149	Łódź, Wtorek, 28 czerwca 1932 r.	צענטער יאָהרגאַנג	לאָדז, דינסטאג, כ״ד סיון תרצ״ב	№ 149

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 224-71

הייַנט, דינסטאג, ד. 28 יוני, 4 נאכמ. קומט פאר
די ערעפנונג פון דער קאמפארט-איינגעארדענטער צוקערניע
„CAPRICE"
אויף פּיעטריקאָווער 29, טעל. 236-55
עמפּפעהלט טעגליך:
פריהשטיק׳ס, יארסקע מיטאגען און אווענדברויטען
צו מעסיגע פרייזען! — צו מעסיגע פרייזען!
די יאַרסקע קיך געפינט זיך אונטער דער פּערזענליכער לייטונג.
אַכטונג! אין טאָג פון ערעפנונג ערטיילען מיר 20% פאַר די וואוילטעטיגע צוועקן: „העלענובעק", „לינת הצדק" און „לינת החולים"
לייטונג: י. ווייַנבערגער. — אינהאַבער: ה. ווייַנבערגער.

זאַל פילהאַרמאָניע
טעל. 213-84
היינט, דינסטאג, דעם 28 יוני 1932, פּינקטליך 9 אווענד
נאר איין סינאגאגאלער קאנצערט
פאַר זיין אפפאהרען קיין אויסלאנד
משה קוסעוויצקי
דער בעריהמטער אבערקאנטאר פון דער ווארשעווער סינאגאגע אויף טלאמאצקע.
אין פּראָגראַם: נשמת, תיקון, רבונו של עולם, עקביה בן מהללאל, שיבנה בית-המקדש, שמע קולנו, כי הוא לבדו, יהי רצון, אתה יצרת ומפני חטאנו, אני מאמין, רצה, ובדברי קדשיך, אלי אלי, דאָס יודישע ליד, נייע פאלקס-לידער און אָפּערן-אריעס אין יודיש
בילעטען פון 1 ביז 3 זל. שוין צו בעקומען אין פילהאַרמאָניע-קאַסע.

כשר! וויכטיג! כשר
נייעס צום זומער-סעזאן!
ווילט איהר זיין געזונד?
ווילט איהר עסען געשמאקע און פרישע מיטאגען, פריהשטיקען און אווענדברויטען?
קומט אַלע ווי איינער נור אין דעם גוט-בעקאַנטען. היגיענישען, כשר׳ן
באר „בריסטאל"
4 פּאַלודניאָווא 4
טעל. 151-74
וואו איהר בעקומט צו יעדער צייט די בעסטע
מיטאגען פון 50 גר. און מיט געפליגעל
אווענדברויטען און פערשידענע — פון 90 גר. אַן.
פריהשטיקען צו בעקומען פון 7 פריה אַן
קומט און איבערצייגט אייך!
געבעקס פריי! ◆◆ סאָלידע בעדינונג!
כ׳שיק אָפּ מיטאַגען צו הויזע
אָהן עקסטראַ קאָסטען.

אַכטונג, לעטניקעס!
דער עלטסטער און איבעראל-בעוואוסטער
כשר׳ער רעסטאראַן פון
ה. י. קארא זאוואדזקא 4
עמפפעהלט צום איצטיגען זומער-סעזאָן איהרע גוט-בעקאנטע, געזונדע און געשמאַקע
מיטאגען מיט געפליגעל פון 50 גר. און זל.
ערשטקלאסיגע בעדינונג!
פאַר אַבאָנאָמענטען — עקסטראַ ראַבאַט!

הילפס-פעראיין „תומכי אורחים"
היינט, דינסטאג, דעם 28-יוני, 6 אווענד קומט פאַר אין פעראיינס-לאָקאַל פּאָמאַרסקא 18 די יעהרליכע
גענעראל-פערזאמלונג
מיט פאָלגענדען טאָג-אָרדנונג: 1) ערעפנונג; 2) וואהל פון א פּאָרזיצענדער און אסעסאָ׳ען; 3) פאָרלעזען דעם פּראָטאָקאָל פון די לעצטע גענעראל-פערזאמלונג; 4) בעריכט פון דער טעטיגקייט; 5) בעריכט פון דער רעוויזיאָנס-קאָמיסיע; 6) וואַהלען פון א פערוואלטונג און רעוויזיאָנס-קאָמיסיע; 7) בעשטעטיגען א בודזשעט אויף 1932; 8) פאָרשלאַגען.
בעמ.: לויט 19 § פון די סטאטוטען וועט ביי דער נישט-גענוגענדער צאָהל אַנוועזענדע מיטגלידער פאָרקומען די פערזאמלונג צום צווייטען טערמין פינקטליך 8 אָווענד.
די פערוואלטונג פון „תומכי אורחים". 3982

מזל-טוב!
צו דער חתונה פון אונזער קוזינע
פרל. יוכבד ראגאווסקא (לאדז)
מיט ה׳ יעקב יוסף אבראמטשיק (ווארשא)
ווינשען מיר א הארציגען מזל-טוב און א גליקליך צוזאמענלעבען.
ש. אייזנבער און פרוי. 3986

די ניי-ערעפנטע
פּערפומעריע
BUCHWAJC
i ROTENBERG
11 ליסטאפאד 13 (קאָנסטאָנטינער)
בעזיצט אויף לאַגער א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע
קאסמעטיק
צו צוגענגליכע פרייזען. רעיעלע בעהאנדלונג!

אַכטונג, אלע מענער-מאגאזין-שניידער-מייסטער פון לאדז
(מארינארקעס, פּאַרלעד)
היינט, דינסטאג, דעם 28-טען יוני ד. י. 7 א זייגער אָווענד, קומט פאָר אין פעראיינס-לאָקאַל פּילסודסקי 12
א גרויסע דרינגענדע פערזאמלונג
וועלכע וועט בעהאַנדלען אַ רייהע פראגען. וואָס זיינען פאר׳ן גאַנצען פאך א פראגע פון עקזיסטענץ ס׳ווערען איינגעלאדענט אלע מיטגלידער און נישט מיטגלידער.
די פערוואַלטונג.

Dr. WOŁKOWYSKI
פערר ייזט

פאר גאלד, בריליאַנטען, בריזשוטעריע און לאמבארד-קוויטעס
צאָהלט די העכסטע פרייזען
איזידאָר פיאלקא
פּיאָטריקאָווער 7. 6029

ZASTRZYKI, opatrunki, dyżury
LIZA NAMIOTÓWNA
Dyplomowana
Higienistka-Pielęgniarka
ALEJA 1 MAJA 35 front, I piętro. Tel. 145-02.

אונזער טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזערע ליבע ברידער, שוואָגערס און שוועגערינס און דער גאנצער פאמיליע צוליב׳ן טויט פון אונזער ליבע אונפערגעסליכע מוטער, שוויגערמוטער און גרויסמוטער
נ״ע
אסתר הײַמאָוויטש
אשת ר׳ פישל חיימאָוויטש ז״ל
(געוואוינט שרודמיעסקאַ 30)
העניך גאלד מיט פרוי און קינדער. 3993

בעקאַנטמאַכונג.
דערמיט מאך איך בעקאַנט מיינע ג. קונדשאַפט, דאָס מיין
רעסטאראַן
איז איבערגעטראגען געוואָרען פון פּיעטריקאָווער 31
אויף פּעטריקאָווער 43
(אין הויף) און עמפּפעהל זיך ווייטער מיינע ג. קונדשאַפט.
מיט אַכטונג ה. באַרדיבי
פּיעטריקאָווער 43.
די פרייזען פון די מיטאַגען זיינען צוליב׳ן קריזיס רעדוצירט
אויף 1.60, מיט געפליגעל 1.75
בעמערקונג: איך גיב אָראָפּ אין משך פון 10 טאָג לייזונג 2 פּראָצ. פאַר קר קומת און פאַר „לינת הצדק"
3987

אונזער טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער ליבען פריינד
ה׳ נח ווײַנבערג און פאמיליע
צוליב׳ן פריהצייטיגען טויט פון זיין ליבע פרוי און מוטער
נ״ע זעלדע ווײַנבערג
זייט פון גאָט געטרייסט!
משה לאסטמאן און פאמיליע. 3977

מארד אין ווארשאווער מאגיסטראט

רעדוציירטער בעאמטער דערשיסט דעם אנפיהרער פון דער שטייער-אפטיילונג

ווארשא 27 (טעל.)

געכטען ארום האלב 2 בייטאג איז געקומען אין דער שטייער אפטיילונג ביים מאגיסטראט דער רעדוצירטער בעאמטער משעסלאוו קיאווסקי. צווישען איהם און דעם לייטער פון דער שטייער אפטיילונג הענריק דעמבינסקי איז פארגעקומען א שארפער ווערטער-אויסטויש און אין רעזולטאט האט קיאווסקי 4 מאל אויסגעשאסען און דעמבינסקי איז געפאלען שטערבליך-פערוואונדעט. אויפן וועג אין שפיטאל איז דעמבינסקי געשטארבען.

ביים ארעסטירען האט קיאווסקי געוואלט שיסען אויף דער פאליציי.

ביי דער ערשטער אויספארשונג האט קיאווסקי ערקלערט, אז ער געהערט צו דער סאנאטארישער סטודענטישע „לעגיאן מלאדיך“, און איז געוועזן עדות אינם פראצעס וועגען פאטשען נאוואטשיסקין.

דעמבינסקי איז געוועזן אנ׳ענדעק, צוליב דעם האט ער קיאווסקי׳ן אפגעזאגט פון פאסטען. אזוי-ארום וויל קיאווסקי צוגעבען דעם מארד א פאליטישען כאראקטער.

פויליז און די באלטישע לענדער

גענף 27 (ספ. טעל.)

מיניסטער זאלעסקי האט היינט געגעבען א מיטאג פאר די פארשטעהער פון די באלטישע לענדער און קליינע ענטענטע.

טערקיי געהט אריין אין דער פעלקער-ליגע

לאנדאן, 27. (ספ. טעל)

„דיילי טעלעגראף“ איז מודיע, אז אין די נאהענסטע טעג דארף מען דערווארטען אין גענף די ערקלערונג פון טערקיי וועגען איהר אריינטריט אין דער פעלקער-ליגע.

די דאזיגע ערקלערונג זאל געגעבען ווערען דורך גריכענלאנד און זאל ווער׳ען געשטיצט דורך דייטשלאנד, איטאליען און ענגלאנד.

דייטשער פלאט אפגעשווימען פון דאנציג

דאנציג, 27. (ספ. טעל.)

דער דייטשער פלאט איז היינט פריה אפגעשווימען פון דאנציג.

אפטיילונגען היטלעריסטען און שטאלהעלם האבען געזעגענט דעם פלאט.

ענגלאנד געגען הובער׳ס פארשלאג

לאנדאן, 27. (ספ. טעל.)

אויף דער היינטיגער זיצונג פון ענגלישען קאבינעט, האט זיך די מעהרהייט ארויסגעזאגט, זיך צו האלטען אין גאנצען, ביים פארשלאג פון דער ענגלישער דעלעגאציע אין לאזאן, ד. ה. געגען הובער׳ס פארשלאג.

ווייטערדיגע בלוטיגע קאמפען אין דייטשלאנד

בערלין, 27 (ספ. טעל.)

די בלוטיגע געשלעגען צווישען ארבייטער און היטלעריסטען, האלטען ווייטער אן אין א רייה דייטשע שטעט.

אין לייפציג זענען אויפגעשטעלט געווארען באריקאדען.

אין מינכען האבען די היטלעריסטען אפילו געשלאגען אויך קינדער און יוגענדליכע.

אין וואטענשייד איז געוועזן א פערביטערטער קאמף צווישען קאמוניסטען און היטלעריסטען. 1 היטלעריסט איז דער׳הרג׳עט געווארען און עטליכע שווער-פערוואונדעט.

אין אופערטהאל איז געקומען צו א שיסעריי צווישען פאליציי און קאמוניסטישע מיליץ. 40 פערזאן זענען ארעסטירט.

בערלין, 27 (ספ. טעל.)

א דעלעגאציע פון די סאציאל-דעמאקראטען האט אינטערוועניערט ביים אינערן-מיניסטער, ער זאל אויפסניי נישט ערלויבען די היטלעריסטישע באיובקעס.

דייטש-פראנצויזישע קאנפערענץ

דייטשער פינאנץ-מיניסטער פערלאנגט אנולירען די ענטשעדיגונג. — וואס האט געזאגט הערריא

לאזאן 27 (ספ. טעל.)

היינט איז צוריק בעניים געווארען די פראנצויזיש-דייטשע קאנפערענץ.

אינם קאמוניקאט, וואס איז ארויסגעגעבען געווארען נאך דער קאנפערענץ, ווערט איבערגעגעבען, אז דער דייטשער פינאנץ-מיניסטער האט געדעט וועגען אנולירען די ענטשעדיגונג.

לאזאן 27 (ספ. טעל.)

הערריא האט ערקלערט פאר פרעסע פארשטעהער, אז ער איז אויך פאר א דערנעהנטערונג מיט דייטשלאנד, נאר דערצו דארף מען האבען דעם גוטען ווילען פון ביידע צדדים.

קאנצלער פאן פאפען

איז צוריקגעקומען קיין בערלין פון לאזאן אויף א קורצע צייט.

דער גרעסטער קריגס-עראפלאן אין דער וועלט

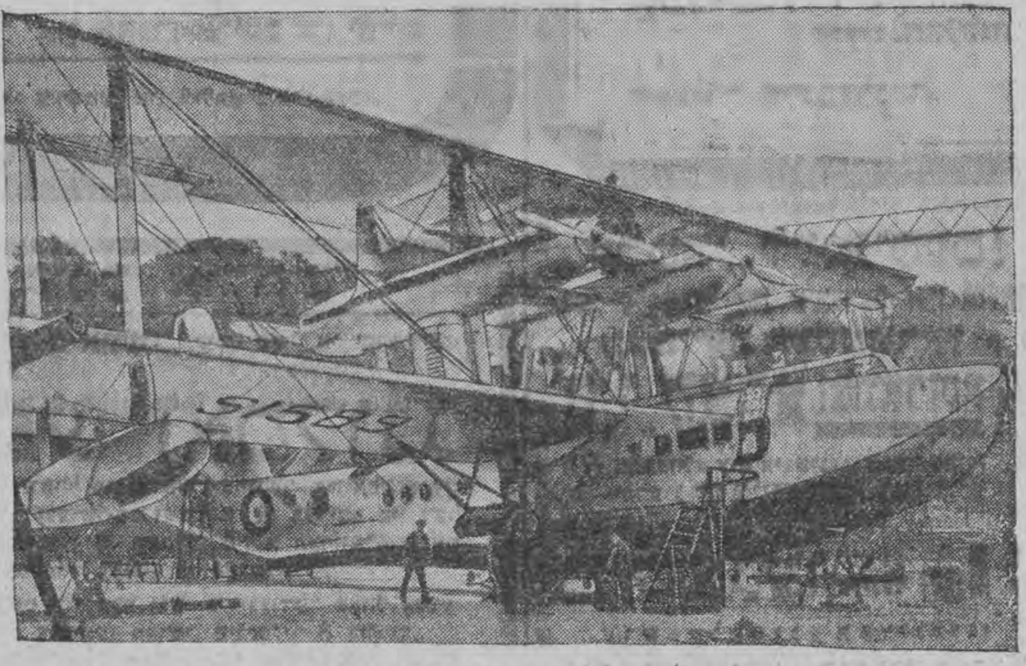

איז אויסגעבויט געווארען אין ענגלאנד. דער עראפלאן הייבט אויף ביז 33 טאן.

יודישע דעפוטאטען ביים פרעמיער פריסטאר

ווארשא, 27 (טעלעפאניש)

היינט האט פרעמיער פריסטאר אויפגענומען די דעפוטאטען: הרב לעווין, ל. מינצבערג, וויסליצקי און יעגער, וועלכע האבען דעם פרעמיער איבערגעגעבען א רייה פראגען, וואס זענען נוגע דעם לעבען פון דער יודישער בעפעלקערונג.

פרעמיער פריסטאר האט געבעטען איהם איבערצוגעבען די אלע בעריהרטע פראגען שריפטליך.

בלוטיגע עקסצעסען געגען קאטאליקען אין אירלאנד

לאנדאן, 27. (ספ. טעל.) דער גרויסער קאטולישער קאנגרעס, וואס קומט פאר אין אירלאנד, האט אויך איינגעארדענט א גראנדיעזע גאטעסדינסט, אין וועלכען עס האבען זיך בעטייליגט א מיליאן מענשען. דאס האט ארויסגערופען גרויס צארן צווישען די ארטיגע פראטעסטאנטען און עס איז צוליב דעם געקומען צו א בלוטיגען אנפאל אויף די קאטאליקען.

אין עטליכע ערטער האט מען געווארפען שטיינער אויף די קאטאליקען, אין די קאטולישע קאשטשאלען האט מען אויסגעהאקט די שויבען און די פויפסטליכע פאהנען האט מען עפענטליך פערברענט.

פאיהאן א סך פערוואונדעטע.

קרוין-פרינץ רופרעכט

זאל ווערען קעניג פון בייערן

לאנדאן. 27 (ספ. טעל.)

„דיילי עקספרעס“ האט פערעפענטליכט א סענסאציאנעלען אינטערוויאו מיט׳ן פיהרער פון בייערישע פויערים ד״ר היים וועגען דער פאליטישער סיטואציע אין בייערן.

ד״ר היים האט ערקלערט, אז א ליאדע טאג וועט געדופען ווערען אויפ׳ן בייערישען טראן דער קראנפרינץ רופרעכט, ווען דאס פאלק רופט אלס בייערישער קעניג.

אזא שטימונג הערשט נישט נאר צווישען דער מעהרהייט פון בייערישען פאלק, נאר מען קען אויך זאגען, אז די בייערישע רעגירונג בעציהט זיך גינסטיג צו אזא קאנצעפציע.

די ווײמארישע קאנסטיטוציע לעבט נישט, מען ווארט נאר אויפ׳ן מאמענט פון דער קבורה — האט ערקלערט ד״ר היים.

ד״ר היים האט אויסגעפיהרט, אז ער גלויבט, אז עס וועט בקרוב קומען דער מאמענט, ווען עס וועט אויסברעכען אנ׳אפענער קאנפליקט צווישען בייערן און דייטשלאנד. בייערן וועט דאן רופען א קעניג, וועלכער וועט דערפיהרען צו א קאמף פאר דער בייערישער רעכט און געגען דעם אלגעמיינעם דייטשען כאאס, אין וועלכען די דייטשע רעגירונג בעמיהט זיך אריינצוציהען אויך בייערן.

א הארציגען מזל-טוב אינזער קוזין ה׳ גורניצקי און פרוי צו דער חתונה פון זייער ליבע טאכטער פרל. הענא מיט ה׳ יאקוב האמערמאן און דעם יונגען פאר ווינשען מיר א גליקליך צוזאמענלעבען.
9768 ישראל באטבעל און פרוי.

רעשטען

לאדז, נאוואמיעסקא 5

פראנט, 2-טער שטאק

פערשידענע קאמגארנס, בילעטער, טאמאשאווער און לאדזער אויף אנציגער און פאלטענס

ווי אויך די מאדערנסטע דאמען-שטאפען אויף פאלטנס און קאסטיומען

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך, ביי

SZCZĘSLIWY

געדענקט נאר אין פראנט, II שטאק

Dr. Z. Rakowski

ספעציאליסט פאר אויערען-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקהייטען

11-טען ליסטאפאד 9

(קאנסטאנטינער), טעלעפאן 127-81

שפרעכשטונדען פון 10—12 און 5—7, נעהמט אויך אן אין לעטשניצע וגערושער 17 פון 10—12.

מאשין-מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע, ווי אויך מצה-מעהל, אייער-פערפעל און סובארקע לויט קארלסבאדער סיסטעם

מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט-בעקאנטע און פרישע געבעקסען פון אונזער איבעראל-בעוואוסטער צוקערביע

ב. ווינבערג

38 פעטריקאווער 38

טעל. 143-82

ס׳ווערען ארויסגעגעבען טעגליך יארסקע מיטאגען, פריהשטיקען און וועטשערן.

קלעפסידרעס

צו זעהר ביליגע פרייזען

נעהמט אן די דרוקעריי פון

„נייעם פאלקסבלאט“

די קלעפסידרעס ווערען איז משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און פונאנדערגעקלעבט איבער דער שטאט.

אונזער ארבייט אין ארץ-ישראל

ווערען מיר פארטזעצען

גרויסע רעדע פון פראפ. ווייצמאן אין לאנדאן

לאנדאן, 27 (ספ. טעל.).

אין דעם אריסטאקראטישען קלארידזשעס האָטעל איז פארגעקומען דער פייערליכער קבלת־פנים פאר פראָפ. ווייצמאַן, נאָך זיין צוריקקעהר פון דעם ערפאָלגרייכען קאמפיין פאר דעם קרן־היסוד אין זיד־אַפריקע.

עס האָבען גערעדט וועגען פראָפ. ווייצמאַן לייי די ערלעיה און דער טשיף רבי ד״ר הערץ.

נאָכדעם האָט בעקומען א וואָרט

לארד מעלטשעט

ער זאָגט: עס איז זעהר שעהן צו הערען וועגען זיד־אַפריקא, וואָס האָט אַזוי פיל בייגעשטייערט. גענעראַל סמאטס האָט איהם אַמאָל געזאָגט, אַז ער האָט פאַלעסטינא ליב, ווי זיד־אַפריקא — זיי זענען ביידע ענליך. דאָס איז זעהר וויכטיג צו הערען פון אַ מאַן ווי גענעראַל סמאטס, וועלכער שעצט אַזוי שטאַרק זיין — זיד־אַפריקא.

אָבער דאָס שטאַרקסטע, וואָס האָט איהם, לאָרד מעלטשעטען, בעאיינדרוקט און בעאיינפלוסט אין פאַלעסטינא. ער גענפינט זיך אונטער דעם כישוף פון דער אויפבוי־אַרבייט, וואָס איז דאָרט דערגרייכט געוואָרען.

עס וואָלט געווען אַ יושר, — זאָגט ער — אַז איהר אַלע זאָלט אַליין פאָהרען עס זעהען מיט אייגענע אויגען.

פון יעדער באַלפור האָט ער געזעהן דעם פראַכט פולען עמק־יזרעאל, וואָס ענטציקט דעם צושויער. קומענדיג פון אַ לאַנד, וואָס איז אונטער דעם איינדרוק פון דעפרעסיע און פעסימיזם, האָט ער דאָרט אין דעם זוניגען און שמייכעלדיגען לאַנד דערזעהען דעם אָפטימיזם. פאַלעסטינא איז דאָס לאַנד פון האָפענונגען. טראָץ די געשניטענע בודזשעטען איז נישטאָ קיין אַרבייטסלאָזיגקייט אין לאַנד. ס׳איז זאַ־וואַר פאַרהאַן אַ מאַנגעל אין אַרבייטער.

מען וואונדערט זיך ווי אַזוי האָט פאַלעסטינא דערגרייכט אַזאַ ערפאָלג? דער ענטפער איז פשוט. פאַלעסטינא איז אַ לאַנד פון נסים און די יודען אַ פאָלק — פון נסים. זיי האָבען דעם נס פון אויפבויען אין דער וויסטע בעוויזען. געוויס האָט מען געמאַכט פעהלערען, אויף דעם זענען דאָך די יודען אויך נאָר מענשליכע בעשעפענישען. אָבער די פעהלערען זענען גאָרנישט אין פערגלייך מיט די גרויסע ערפאָלגען און דערגרייכונגען.

לאָרד מעלשעט שטעלט זיך דאַן אָפּ אויף דער צושפּלייטערונג צווישען די פאַלעסטינער יודען און די ענגלענדער. דאָס רוב זענען די דאָרטיגע יודען פון מזרח־אייראָפּא, מיט אַנ׳אַנדער קולטור און וועלט־אַנשויאונג, מיט אַנ׳אַנדערען כאַראַקטער און טראַדיציע. מען קען זיי נישט בעשולדיגען, פאַרוואָס זיי קענען נישט די ענגלענדער. די ענגלענדער, ווידער, ווייסען ווייניג, זעהר ווייניג, וועגען צענטראַל־אייראָפּא און נאָך ווייניגער וועגען די דאָרטיגע יודען. די צושפּליטערונג איז אַ באַטירליכע און וועט נאָך לאַנג דויערען. אָבער עס איז די אויפגאַבע פון די ענגלישע יודען דעם בריק צו פערהיילען. זיי מוזען ווערען די פערמיטלער צווישען די ענגלענדער און זייערע מזרח־אייראָפּאישע ברידער.

די דאָרטיגע יודען בעטראַכטען זייער אַרבייט אַלס אַ ספּעציעלע אויפגאַבע און שליחות. זיי ברויכען קיין צווייטע זאַך פאַר זיך. זייער סאַטיספאַקציע איז די אַרבייט, וואָס זיי טוען. פון 1922 ביז איצט האָט מען פיל דערגרייכט. עס איז באַריש צו רעדען פון דורכפאַלען נאָך אַזעלכע דערגרייכונגען. פערקעהרט, מיר דאַרפען ווערען פול מיט פרייד און בעגייסטערונג. עס מוז זיין שטאַרק אונזער בעוואוסטזיין, אַז קיינער קען אונזער דראַנג און פראָגרעס נישט אָפּשטעלען. מען קען אונז מעהר נישט צוריקהאַלטען פון ארץ־ישראל.

50 יאָהר ציוניזם, און מיר זענען געקומען צו דער הויך, פון וואַנען קיינער קען אונז נישט מעהר צוריקהאַלטען. מיר וועלען געהן פאָראויס.

דער וועג איז אַ שווערער. מיר וועלען מוזען ברענגען גרויסע קרבנות, מאַטעריעלע און מענשליכע. די גרעסטע אויפגאַבע ערפילט דער ישוב. זיי זענען זיך מקריב מיט זייערע לעבענס פאַר דער נאַציאָנאַלער היים. אָבער זיי קוקען אויף זייערע ברידער אין גלות נאָך הילף. עס איז נישט קיין צדקה, נאָר אַ פליכט פון סאָלדאַטען און רעזערוו צו העלפען די סאָלדאַטען אין דער פראָנט ליניע.

מיר זענען פעראַנטוואָרטליך פאַר זייער זיכערקייט....

מיר זענען מקבל פנים ד״ר ווייצמאַן, ווייל ער פערזאָניפיצירט דעם גלויבען און אידעאַל פון דאָס בויענדע ארץ־ישראל, און מיר מוזען אַט דעם אידעאַל פערווירקליכען, דורך טאַט און שטיצע.

מיט גרויסע אָוואַציעס ווערט אויפגענומען דער גאַסט — ד״ר ווייצמאַן. ער דאַנקט ראשית כל אין זיין נאָמען און אין נאָמען פון זיין פרוי, פאַר דעם גרויסען כבוד. ער זאָגט דאַן, אַז אייגענטליך האָבען איהם די פריהערדיגע רעדנערס פיל אויסגעכאַפּט פון דעם, וואָס ער האָט געהאַט בדעה צו דערצעהלען פון די זיד־אַפריקאַנער יודען און נישט יודען.

ד״ר ווייצמאַן דערצעהלט דאַן באריכות דעם כאַראַקטער, דעם לעבענס־שטייגער, און סאָציאַלע און פאָליטישע בעדינגונגען פון די דאָרטיגע יודען, וועלכע לעבען ווי איין משפחה פון איין שטעטעל און האָבען איבערגעפלאַנצט די טראַדיציע פון דעם ווילנער גאון קיין זיד־אַפריקא.

וואָס איז די לעקציע, וואָס מיר ברויכען לערנען פון די זיד־אַפריקאַנער יודען? דער קריזיס איז דאָרטען גרויס, דער מיטעלשטאַנד דאָרט, ווי אומעטום, איז צושמעטערט. די יודען, וועלכע פלעגען געבען צו 100 פונט און מעהר, זענען נישטאָ. און דאָך האָט אַפריקא געגעבען מעהר ווי אַמאָל. דאָס איז ווייל זיי האָבען פערפּיפּאַכט די צאָהל ביישטייערער.

אמת, זאָגט ווייצמאַן, די גרויסע געלדער זענען היינט נישטאָ. אָבער ער גלויבט, אַז אין דער קעשענע פון יעדען יוד געפינט זיך נאָך 6 פונט פאַר ארץ־ישראל און מיר האָבען אַ רעכט דאָס צו בעקומען. עס איז איהם בעסער און ליבער צו קריגען צו 5 פונט פון 20 יודען, איידער 100 פונט פון איין יוד. עס איז אין איינקלאַנג מיט דעם אַלטען וואָרט „אַל תבטחו בנדיבים“.

די צווייטע מוסר השכל פון זיד־אַפריקא איז, אַז שטח איז נישט הויפּט־זאַך. מיר זעהען, אַז מיר האָבען פיל מעהר דערגרייכט אין פאַלעסטינא אויף צוויי אַקערס לאַנד, ווי די זידלער אין זיד־אַפריקא, וועלכע פערמאָגען אין די הונדערטער אַקערס לאַנד. מיר האָבען בעוויזען, אַז די טרייב קראַפט איז דער עיקר. אונזערע אימיגראַנטען פאָהרען מיט אַנ׳אידעאַל און דאָס טרייבט ענערגיע און שאַפט וואונדער. דעריבער ווען אין זיד־אַפריקא איז בעשרענקט געוואָרען די אימיגראַציע איז אונזער טענדענץ אין ארץ־ישראל די טויערען ברייט צו עפענען.

ד״ר ווייצמאַן דערצעהלט דאַן וועגען דעם איינפלוס פון די יודען אויף דעם אַרומיגען לעבען. דער איינפלוס זייערער לאָזט זיך שטאַרק פיהלען אין לאַנד, פיל מעהר ווי ס׳איז זייער פּראָפּאָרציע. די יודישע שאַפּ איז דער צוזאַמענקונפט פון די אַרומיגע און דאָרט איז דער קוואַל פון אינפאָרמאַציע. וועלט־פּאָליטיק ווערט דאָרט דעצידירט...... פונקט ווי אַמאָל אין בית־המדרש אונטער דעם אויווען....

אנטיסעמיטיזם אין זיד-אפריקא

די יודען האָבען דאָרט לעצטענס פון מאָל צו מאָל אויסצושטעהען פון אַנטיסעמיטישע אַרויסטרעטונגען — דאָס איז צוליב די קנאה, דער יוד אויף וועמען זיי האָבען געקוקט אַלע יאָהרען ווי אויף אַ קרעמער איז פּלוצים געוואָרען אַ לאַנד־בעזיצער. יודען האָבען בעוויזען אויפצוטון נוצליכעס מיט דעם, וואָס זיי האָבען אָפּגעקויפט פון די גרויסע ערד־בעזיצער, וועלכע האָבען מיט דאָס לאַנד גאָרנישט געקענט טון פאַר צעהנדליגע יאָהרען. יודען האָבען די לענדערייען ענטוויקעלט און פערוואַנדעלט אין פרעכטיגע אונטערנעהמונגען.

די נישט־יודען קוקען מיט קנאה אין נישט פערגינערישע אויגען. זיי זעהען ווי די יודען האָבען ערפאָלג און אינטעליגענץ. דאָס איז די סיבה, פון דעם אַנטיסעמיטיזם. זיי לײדען נישט צו זעהען, ווי די יודען בעזעצען זיך און בעפעסטיגען זיך אויפ׳ן לאַנד....

ד״ר ווייצמאַן דערצעהלט דאַן וועגען דער גרויסער הילף, וואָס די נישט יודען האָבען איהם געגעבען, איבערהויפּט גענעראַל הערצאָג. אַ דאַנק איהם האָט דער קאַמפּיין געקענט האָבען דעם גרויסען ערפאָלג. אויך אונזער אַלטער פריינד גענעראַל סמאטס האָט פיל געהאָלפען.

ארץ-ישראל און רוסלאנד

מיר, זאָגט ד״ר ווייצמאַן, וועלען פאָרטזעצען אונזער אַרבייט אין ארץ־ישראל. קיין זאַך אין דער וועלט קען אונז נישט אָפּהאַלטען. היינט איז ארץ־ישראל אַ גליקליכער אויסנאַהם, נישט ווייל זי שפּרודעלט מיט רייכטום אָדער פיל פּרנסה, נאָר ווייל דאָרט איז דאָ די חדוה, די פרייד פון יצירה, פון שאַפען און בויען, וואָס כאַפּט אַלעמען אַרום. דאָרט לעזט זיך די יודען־פּראַגע.

אַ טייל האַלטען, אַז רוסלאַנד לעזט די יודען־פּראַגע. מעגליך, אַז דאָס געשעהט טאַקע דאָרטען. אָבער בלויז אויף דעם אופן, וואָס דאָרט הערט זי אויף צו עקזיסטירען, זי וועט פערשווינדען, ווייל די יודען, אַט די, וועלכע זאָלען ווייטער שפּינען אונזער טראַדיציע און זיין די טרעגער פון זייער קולטור, ווערען דאָרט פערשוואונדען. אויב דאָס איז דער ציל, קען דאָס זעהר לייכט דערגרייכט ווערען פון יעדען איינעם אומעטום.

ארץ־ישראל האָט אָבער בעוויזען, ווי אַזוי מען קען זיין אַ פולער יוד און דאָך זיין אַ גלייכער אין דער פעלקער־משפחה. און געאַכטעט אַלס אַ גלייכער בירגער אין דער מענשהייט. אַט דאָס האָבען שוין דערגרייכט די 200 טויזענד יודען און האָבען מיט זייער ערפאַהרונג געוויזען דעם וועג צו אַלע — אַ וועג ווי אַרום מען קען פערבלייבען אַ ווירדיגער און שטאָלצער יוד און אַרויסרופען צו זיך רעספּעקט אין דער וועלט.

אייער חוב איז צו העלפען דעם געווינס צו פערגרעסערן ביז צום ענדגילטיגען נצחון!

צום סוף לויבט ד״ר ווייצמאַן זעהר די מעלטשעט משפחה, וועלכע טראָגט דעם אידעאַל פון זייער פאָטער ע״ה. זיי זענען טייערע געסט און מיר וועלען זיי האָפענטליך זעהן גאַנץ אָפט

די זאמלונג

ליידי ערלעיה אַפּעלירט דאַן צו די אַנוועזענדע, זיי זאָלען בעווייזען זייער ליבע צו א״י דורך פּראַקטישע טאַטען. איהר רוף האָט ערפאָלג.

צום סוף אַנאָנסירט מען, אַז 3000 פונט זענען אַריינגעפלאָסען.

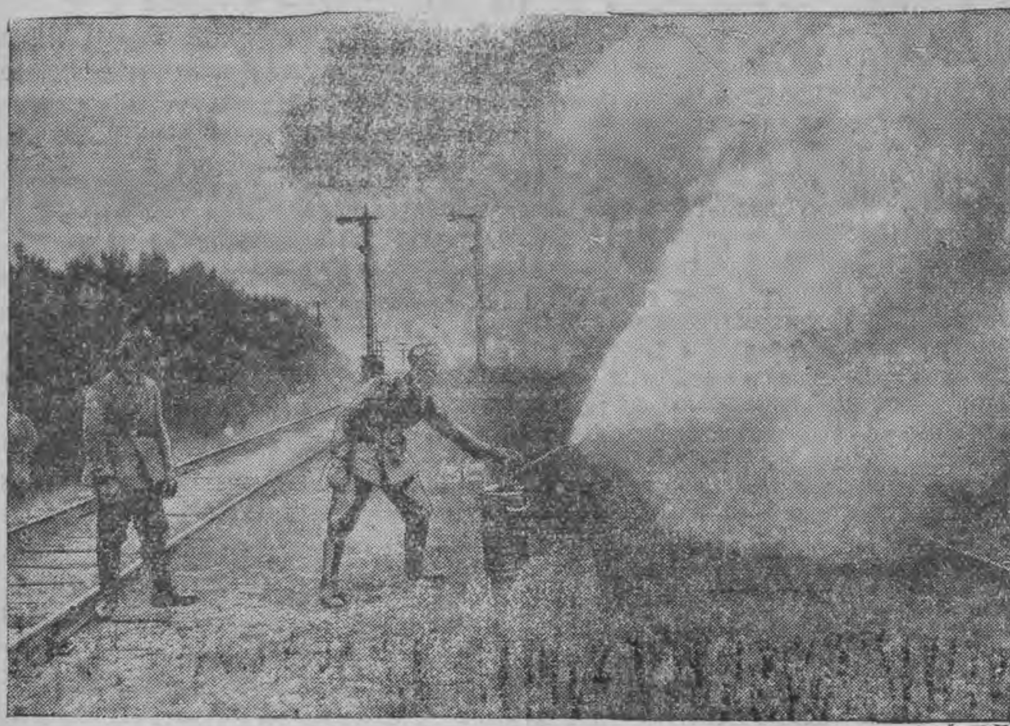

פראבעס מיט קינסטליכען נעפעל זענען געמאַכט געווארן אין מזרח-פרייסען

צוגע'גנב'עט ציהרונג

פון צאר ניקאלאי'ס שוועסטער

פאריז. ביי דער גרעניץ פון מעדאָן געפינט זיך דער שלאָס „אָהן זארג“, דאָרט וואוינען איצט דער צארישער גרויספירשט באָריס מיט זיין פאמיליע.

א פעהיגער שווינדלער האָט ארויס־גענגנבעט פאמיליען־ציהרונג אין ווערט פון 70 טויזענד פראנק—אָט איז די ערקלערונג, וועלכע עס האָט וועגען דעם געגעבען די פלימעניצע פון גרויספירשט פריילין נאטאליא קאוטשין:

— מיט א וואָך צוריק — האָט זי ערקלערט — האָט אנ׳אָרימער רוס אנגעקלינגען צו אונז אין ווילע — איך בין אין א שרעקליכע לאגע — האָט ער געוויינט. ווען איהר וועט מיר נישט העלפען, בלייבט מיר נישט קיין אנדערע זאך ווי נעמען זיך דאָס לעבען!

מיין פעטער האָט איהם באלד אריינגענומען אלס לייב-דינער. דער נייער דינער האָט ערקלערט, אז ער הייסט באָריס באראנאף. ער שטאמט פון ריגא, און האָט געדינט אלס מאטראָז אין צארישע פלאָט. דער נייער דינער האָט זיך שטארק אויסגע־צייכנט, ער איז אָבער מיר נישט שטארקגעפעלן. איך האָב עפעס נישט געפיהלט קיין סימפאטיע צו איהם.

נעכטען נאָכמיטאָג זענען דער גרויספירשט און די גרויספירשטין אוועקגעגאנגען. איך בין אליין געבליבען אין א ווייטען צימער, פלוצלינג האָב איך געהערט א גערויש.

איך האָב געמיינט, אז דער דינער באָריס רייניגט דאָס צימער, אין דער אמת׳ן האָט ער אָפּגעשניטען די עלעקטריע און גענומען גנב׳ענען די ציהרונג. דער טומעל איז געקומען דערפון, וואָס ער האָט צובראָכען א טעלער, וואָס איז גע־לעגען אויפ׳ן טיש. אין אָוונד האָבען מיר זיך ארומגעזעהען, אז מ׳האָט אונז בע׳גנב׳עט, דער דינער איז שוין אָבער געווען פערשוואונדען.

צווישען די גע׳גנב׳עטע זאכען איז פערהאן א גאָלדענע בראָש מיט דיאמאנטען. די בראָש האָט געהערט צו דער שוועסטער פון ניקאָלאי דעם צווייטען און איז ווערט 40 טויזענד פראנק. א חוץ דער בראָש האָט ער צוגענומען נאָך פיל אנדערע ווערט-זאכען.

דער גרויספירשט באָריס האָט זיך געווענדעט צו דער פאָליציי. מ׳רעכענט אָבער, אז דער גנב האָט אנגעגעבען א פאלשען נאָמען, און ער איז שוין מסתמא לאנג פערשוואונדען.

די מאמע דערציילט

אז איהר טאכטער איז פערגוואלדיגט געווארן

לובלין. די מוטער האָט איהר געוואָרענט, געבעטען: טאָכטערשי, זיי פאָרזיכטיג, גלויב נישט די יונגאַטשעס, הער נישט זייערע פאַלשע רייד. איך בין אויך אַמאָל געווען אַ מיידעל און איך ווייס גוט וואָס פאַר אַ פּאַסקודניאַקעס די מאַנס־פערשוינען זענען. אַט שושקען זיי דיר אין די אויערען זיסע ווערטעלעך, מיינט מען, אַז דו ביזט שוין מיט זיי פערטיג, צום סוף ביזטו גאָר אַ פּאַר טיגע.

בעזונדערס האָט די מוטער איהר געוואָרענט פאַר אַ געוויסען ל. ב. די מוטערס האַרץ האָט גע־פיהלט, אַז דאָס שמעקט נישט מיט קיין גוטס. דאָס טעכטערל, ווי אַלע טעכטערלעך, האָט אָבער ווייניג זיך צוגעהערט צו די מאַמעס רייד, זי איז קלוגער, זי ווייסט בעסער, זי זעהט, אַז „איהר“ לעאָן איז אַ וואוילער יונג, אַז ער שטאַרבט נאָך איהר. און זי איז מיט איהם אַוועק שפּאַצירען. אַליין וואוינט זי אין וואָליע. זענען זיי אַוועק דורך די לאַנקעס קיין בראָנאָוויץ. פון דאָרט זענען זיי אַרויס אויף דער מאַי גאַס, נישט ווייט פון דער באַהן. „לעאָן“ האָט איהר, מעשה דזשענטעלמאַן איינגעלאַדען אין סאָדע וואַסער, געקויפט אַנ׳איריס. נאָך אַזאַ מעודה האָט זיך די שטימונג געשטאַרקט. האָט מען שוין שפּאַצירט אַ ביסעל דרייסטער, בעהנטער, פריי־ליכער. לעאָן איז געוואָרען הונגעריג. ער וויל אַריינגעהן אין רעסטאָראַן עפּעס עסען. זיין מיידעל געהט מיט איהם מיט, ער אַ גלעזעלע — זי אַ גלעזעלע. טרינקט מען נאָך איינס און אַ דריטס. פון רעסטאָראַן אַרויסגעהענדיג איז די שטימונג געווען אַ גאָר בגלופּינדיגע. איז דאָס פּאָרל אַוועק ווייט הינטער דער שטאָט. אַביסעלע פרישע לופט. אַ מחיה׳דיג ווינטעלע. קיינער זעהט נישט קיינער געהט נישט, בוימער. גראָז, הימעל שטערן און אַ יונג תאיה׳דיג פּאָרל.

אַ היים איז דאָס מיידעל אַוועק אַ פערוויינטע. זי ווייסט אַליין נישט ווי אַזוי דאָס איז גע־שעהען.

פאַר׳ן טאַטען האָט זי מורא, דער מאַמע האָט זי דערצעהלט.

— „מאַמעשי, כ׳האָב געטון אַזאַ זאַך און גאָר נישט געטראַכט“.

די מאַמע, האָט פריהער געשריגען, דערנאָך געוויינט און גאָר דערנאָך אַוועק אין פּאָליציי „בעגראָבען“ דעם פּאַסקודניאַק.

איצט וועט פּאָליציי ערשט פעסטשטעלען וואָס אייגענטליך דאָ איז געשעהן.

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז.
28 יוני 1932

פאר די אויגען פון דער וועלט

אמאל איז דאס געווען אנ׳איראניש ווערטעל. עס איז געווען זעלבסטפערשטענדליך, אז קיין אנדער דיפלאמאטיע ווי געהיימע און הינטערקוליסען־פערהאנדלונג קען גאר נישט זיין. די אזוי גערופענע פראפעסיאנעלע דיפלאמאטיע האט עס געהאלטען פאר איהר הייליגער פריווילעגיע, אז קיין שום געוועהנליכער שטערבליכער טאר נישט וויסען, וועגען וואס די הויכע הערן רעדען צווישען זיך.

די מלחמה, וועלכע האט א סך אלטע וועלטען חרוב געמאכט, האט אויך צונישט געמאכט די דאזיגע פריווילעגיע פון דער געהיימער דיפלאמאטיע. נאטירליך, עס זענען דא נאך גענוג סודות אין די דיפלאמאטישע קאנצעלאריעס פון דער וועלט און גענוג געהעהרליכע פלענער שפינען זיך און וועבען זיך דא, אין דער טונקעלקייט, אבער די פעסטונג איז פארט גענומען. דעם בעסטען בעוויז האבען מיר די טעג, בשעת עס שפילט זיך פונאנדער דער גרויסער קאמף אויף די צוויי וועלט־קאנפערענצען, אין לאזאן און אין גענף.

מיר ווייסען נישט, צי דער קאטעגארישער אויפטריט פון די פעראייניגטע שטאטען מיט דער פאדערונג פון תיכף׳דיגער בעדייטענדער ענטוואפענונג" וועט דאס מאל ברענגען צו א רעזולטאט. מען מעג אויך צווייפלען, צי דייטשלאנד וועט ארויס א פולער זיגער פון דער היינטיגער אפענער דיפלאמאטישער שלאכט אין גענף און לאזאן. מען מוז אבער צופרידען זיין, וואס דער גאנצער שפיל קומט פאר פאר די אויגען פון דער וועלט, און פעלקער קענען אליין משפטן, ווי ווייט זיי קאנען נאכגעבען די פאדערונגען.

א קאנצענטרירטע אטאקע ווערט היינט געפיהרט אויף דער פראנצ׳ויזישער רעפובליק. ענגלאנד, די פעראייניגטע שטאטען און דייטשלאנד — אלע דריי שטעלען קאטעגארישע און אומבעדינגטע פאדערונגען: פראנקרייך זאל זיך תיכף דערקלערען איינפערשטאנדען צו אנ׳ענטוואפנונג. און גלייכצייטיג פראנקרייך זאל זיך תיכף דערקלערען איינפערשטאנען אויף אנולירען אלע קריגס־חובות.

און אויב נישט? אויב פראנקרייך וועט זאגען, אז זי איז גרייט צו פערקלענערן איהר ארמיי און איהר פלאט, אבער בתנאי, אז מען זאל איהר גאראנטירען איהרע גרעניצען? אויב פראנקרייך וועט נישט מסכים זיין צו בעפרייען דייטשלאנד פון אלע קריג־חוב׳ת? בלייבט זי דענסטמאל איינגאנצען איזאלירט.

עס איז א דראמאטישער קאמף פון א לאנד, וואס האט געהאט אויסצושטיין פון דייטשלאנד צוויי שרעקליכע מלחמות אין פערלויף פון 45 יאהר — די ערשטע אין יאהר 1870 און די צווייטע אין יאהר 1914.

די איינציגע און וויכטיגע גאראנטיע בעשטייט היינט נאר אין דעם, וואס דער קאמף איז אנ׳אפענער און קיין שום געהיימנישען זענען היינט נישטא. מיר ווילען הערען די טענות און געגענטענות. מיר וועלען זיין עדות פון די אפמאכען, צו וועלכע די פעלקער וועלען קימען אין גענף און לאזאן.

ל. נ.

—=:XX:=—

אדער זיך פעראייניגן, אדער אונטערגעהן

דאס בוך פון פרעמיער העריאָ וועגן פאן־אייראפע

דער איצטיגער פראנצויזישער פרעמיער העריאָ איז א הייסער אנהענגער פון בריאנ׳ס אידעע מכוח פעראייניגטע שטאטען פון אייראפע. דער דאזיגער אידעע האט העריאָ געווי מעט א בוך, וואס איז נישט לאנג צוריק ערשינען און אין וועלכען ער ענטוויקעלט דעם פלאן פון דער אייראפעאישער ארגאניזאציע פון די מלוכות.

העריאָ׳ס גרונד־געדאנקען זענען פאלגענדע. אייראפע הויבט ביסלעכווייז אן צו פערלירען איהר העגעמאניע אין דער וועלט. די מלחמות און בעזונדערס דער לעצטער וועלט־קריג האבען אינגאנצען ארויסגעצויגען דעם מארך און בלוט פון אייראפע. די איבערשיכטונג פון די רייכטימער, די שאפונג פון נייע קאמוניקאציע־ליניעס אויף דער יבשה און אויפ׳ן ים, די אלגעמיינע ענטוויקלונג פון דער אינדוסטריאליזאציע — דאס אלץ האט אונטערגעגראבען די שטעלונג פון אייראפע. אייראפע פערלירט שוין די ראלע פון א מאנאפאל־באנקיר אין דער וועלט, זי איז שוין נישט אימשטאנד צו בעשפייזען איהר בעפעלקערונג מיט אייגענע כוח׳ת און ווערט אין דער היינזיכט אפהענגיג פון אנדערע טיילען פון דער וועלט. אויפ׳ן געביט פון האנדעל פאלט איהר בעדייטונג אלץ גיכער. וועגען וואס מ׳קאן זיך איבערצייגען פון פאלגענדע ציפערן. אין יאהר 1913 האט דער וועלט־אומזאץ פון האנדעל בעטראפען 37,9 מיליארד דאלאר, דערפון איז אויפ׳ן חלק פון אייראפע אויסגעפאלען 25,7, דאס הייסט אנ׳ערך 68 פראצענט. אין יאהר 1925 זענען די געהעריגע ציפערן געווען 58,5 און 33 אדער 57 פראצענט. עס זענען פאראן נאך פיל אנדערע ערשיינונגען, וואס בעווייזען, אז די ראל פון אייראפע פאלט און טראגט זיך אריבער קיין אמעריקע און אזיען.

אבער, זאגט העריאָ, צו דער ענטארטונג פון אייראפע איז נאך ווייט. דאס שפיל איז נאך נישט פערשפילט. די אלטע וועלט האט נאך גענוג מיטלען אויף צו שפילען די ערשטע ראל, אבער דערצו דארף מען זיך צואיילען. די פארטיילען פון אייראפע אויפ׳ן געביט פון געאגראפישער לאגע, קלימאטישע, קולטורעלע קאנען ווי געהעריג אויסגענוצט ווערען, אויב די אייראפעאישע לענדער וועלען פערשטעהן זייערע אלגעמיינע אינטערעסען. דאס, וואס אין אייראפע זענען נישטא קיין פעסטע נאטירליכע גרעניצען האט געבראכט דערצו, אז די אייראפעאישע פעלקער האבען אלעמאל געביטען זייערע גרעניצען מיט דער הילף פון קריג. נאר ווען די פעלקער וואלטען זיך גוט איבערלעגט, וואלטען זיי פערשטאנען, אז זיי דארפען טון גראד דעם היפך: אנשטאט זיך נעגענזייטיג צו פערניכטען, דארפען זיי זיך פעראייניגען. דעם אויסוואהל וואס שטעהט פאר אייראפע, האט העריא קורץ פארמולירט אין די ווערטער: אדער זיך פעראייניגען אדער אונטערגעהן.

דער פאן־אייראפע־פלאן, וועלכען עס האט ארויסגערוקט בריאן, איז לויט דער מיינונג פון העריא׳ן, דער צוועקמעסיגסטער פאר דער פעראייניגונג. העריאָ איז געגען דער אינטערנאציאנאליזאציע פון אייראפע, ווייל ער איז מסכים מיט דער פארמול פון גראף קייזערלינג, אז קיין אינטערנאציאנאלער מענש איז נישטא. די אייראפעאישע פעלקער דארפען זיך פעראייניגען אין אזא ארגאניזאציע, וואס זאל נישט צושטערען די אינדיווידואליטעט פון די בעזונדערע פעלקער, זייער סובערעניטעט. דער פראיעקט פון אנ׳אייראפעאישער פעדעראציע ענטשפרעכט דעם דאזיגען בעדינג. העריאָ האלט אבער, אז אזא פעדעראציע מוז ברענגען צו דער פערשמעלערונג פון דער סובערעניטעט פון די בעזונדערע פעלקער, אבער דאס איז אונפערמיידליך.

העריאָ שטעלט זיך אפ גענוי איבער די פרטים פון דעם פראיעקט. ער אנאליזירט די עקאנאמישע און פינאנציעלע לאגע פון אייראפע, גיט אנ׳איבערזיכט איבער דער לאגע אין דער לאנדווירטשאפט אין אינטערנאציאנאלען האנדעל, בעווייזענדיג, אז כדי געזונד צו מאכען אייראפע, מוז מען אפשאפען די צאל־באריערען. לויט העריאָ׳ס מיינונג דארף מען אין דער פעדעראציע ארייננעמען אלע פעלקער אהן אונטערשיד און דערביי דארפען אלע זיין פולקאם גלייכבערעכטיגט.

„גיט אונז אפ פוילען, איהר גנבים!"...

סאנאטאריש בלאט דראהט מיט נקמה פון „פוילישען קולי"

אין נומער 7 פון סאנאטארישען בלאט „פשעלאם", איז געווען אפגעדרוקט אנ׳ארטיקעל א. נ. „בריל, כינע!".

„בריל, כינע!" איז דער נאמען פון א סאוויעטישער פיעסע, אין וועלכער עס ווערט געשילדערט דאס לעבען און די ארבייט פון די מורא׳דיג עקספלואטירטע כינעזישע שווער־ארבייטער אין די פארטען, די קולים, וועלכע ארבייטען ווי אויף קאטארגע פאר די אויסלענדישע קאפיטאליסטען און האבען פאר זייער ארבייט אפילו נישט צו עסען.

כדי צו פערשטעהן דאס ווייטערדיגע, דארף מען נאך בעמערקען, אז הילקא־לאסקאווסקי איז א זעהר בעגאבטער פוילישער פובליציסט און ליטעראטור־קריטיקער. ער האט מיט עטליכע וואכען צוריק פערעפענטליכט אין די „וויאדאמאשטשי ליטעראצקיע" א פראכטפול אנגעשריבענעם רעפארטאזש א. נ. „זשיראדאווער פאקטאגראפיע", אין וועלכען עס איז געגעבען געווארען א געוואלדיג בילד פון די פערהעלטענישען, וואס הערשען אין די גרויסע זשיראדאווער פאבריקען, וואו מויזנטער ארבייטער און דער עיקר ארבייטערינס ווערען אויף א נידערטרעכטיגען אופן עקספלואטירט. הילקא־לאסקאווסקי האט אין זיין ארבייט אויפגעוויזען דעם עקאנאמישען און פסיכאלאגישען גרונד, וועלכער האט געבראכט דערצו, אז דער רעדוצירטער בעאמטער לאכאווסקי האט דערשאסען דעם פראנצעזישען דירעקטאר פון דער פאבריק גאסטאן קעהלער, וועלכער איז זיך בעגאנגען מיט די ארבייטער מיט א מורא׳דיגער נשמה׳לאזער אכזריות. די פאבריק געהערט איצט צום פראנצעזישען טעקסטיל קאנצערן פון בוסאק. פריהער האבען די פאבריקען געהערט צו הילע און דיטריך און הולקא־לאסקאווסקי ווייזט אויך אן, אז אין די צייטען פון דיטריכ׳ן איז די ארבייטער אין זשיראדאוו געווען פיל בעסער, איידער איצט ביי בוסאק׳ן, וועלכער זויגט אויס ביים ארבייטער דעם לעצטען טראפען מארך פון די ביינער.

אלזא אין סאנאטארישען „פשעלאם", וועלכער איז אין סאציאל־עקאנאמישע פראגען גאנץ ראדיקאל, איז געווען אפגעדרוקט אנ׳ארטיקעל „בריל, כינע!" אין ארטיקעל איז געווען געשריבען:

„דער אייראפעאישער קאפיטאל האט אנגעווענדעט געגען פוילען דעם פרינציפ פון אפענע טירען. ווען עס וואלט געווען אנדערש, וואלט הולקא־לאסקאווסקי נישט געקאנט אנשרייבען זיין אויסגעצייכענטע „זשיראדאווער פאקטאגראפיע", אין וועלכער עס פעהלט בלויז איין זאך: בולטע, קאנקרעטע אויספיהרונגען.

איבריגענס וואלט מען אויך מחוץ פון זשיראדאוו געקאנט געפינען אין פוילען א טאן פאר א רעפארטאזש פון מין זשיראדאוו: אויבערשלעזיען, דאמבראווער, קראקאווער קויהלען־באסיין... אומעטום דערזעלבער אפגעשטאנענער קאפיטאל, וואס ערלויבט זיך אלצדינג אנטקעגען דעם פוילישען קולי, אומפום פאסיווקייט און אפגעשטומפטקייט פון די מאסען און גלייכצייטיג פון ביוראקראטען, וועלכע זענען פערגליווערט געווארען אונטער׳ן היפנאז פון אויסלענדישער מאכט. פונקט אזוי ווי אין כינע

ג. ווען אמאל אין זשיראדאוו גוטער מ. סא (האר, באלעבאס) דיטריך. מאסא נישט געשלאגען, מאסא ליבען דעם קולי. מאסא געבען עסען. מאסא פוילען שענק הייזער פאר קולי. דיטריך געווען גוטער מאסא.

דערנאך נאכ׳ן קריג געקומען שלעכטער מאסא, זעהר שלעכטער מאסא, בוסאק. מאסא זיין גרויסער גנב. קולי שטארק האסען מאסא, אבער קולי מורא האבען פאר מאסא בוסאק און מאסא קעהלער. ווי קולי שטארק, שטארק מורא האבען פערלירען ברויט ביי מאסא. ווער דאן געבען ברויט קולי?

אבער עס וועט קומען א צייט און דער קולי, דער דערדריקטער פוילישער קולי וועט צונויפדריקען די פויסט און איינארדנען א באקסערשלאכט. דער קולי וועט צונויפרופען זיינע ברידער און זיינע זיהן. מיט דער גרויסער פויסט וועט ער א זעץ געבען דעם עקספלואטאטאר צווישען די שליפעס. דער קולי וועט איינארדנען א הייסע באד.

דער קולי געדענקט, אז אט דאס דאזיגע פוילען האט ער זיך אויסגעקויפט מיט זיין בלוט. ער האט דאס נישט פערגעסען. נאך א ביסעל און ער וועט ציהען קאנקרעטע פאלגען. וועלכע עס פעהלט אין די ליטערארישע רעפארטאזשען. עס וועט א געשריי טון דער מאזור, דער שלאנזאק, עס וועט א געשריי טוי דער בערג־ארבייטער און דער הוטען־ארבייטער פון דאמבראווע און יאוואזשנע: גיט אונז אפ אונזער פוילען, איהר גנבים!

דערווייל שווייגט דער קולי. און די אויגען איז פערגליווערט געווארען א טעמפער, הונגעריגער יאוש.

זאל דער קולי שרייען! אז מ׳זאל הערען אומעטום. אז א ציטער זאל ארומנעהמען גאנקין. אז עס זאלען אנהויבען צו קלינגען פון געבריל די שויבען איז די אמבאסאדעס.

„בריל כינע!"

מוסאליני און די מאסע

די מאסע מוז גלויבען און נישט דענקען

די גרויסע אייראפעאישע פרעסע פערעפענטליכט ווייטערדיגע געשפרעכען פון בעריהמטען דייטשען שריפטשטעלער עמיל לודוויג מיט דעם דיקטאטאר פון איטאליען מוסאליני. דאס מאל איז די טעמע „די מאסע און איהר בעציהונג צום פיהרער". מוסאליני האלט, אז דער מאסע זענען נויטיג פרייען, זשעסטען און מוזיק. די רוימישע בעגריסונג דורך הויבען די האנד, דאס ליד און די פארמולע פון די אלט רוימישע צייטען ווירקט היפנאטיזירענדיג אויף דער מאסע. דאס רופט ביי איהר ארויס פאטאס.

מוסאליני האט בעמערקט, אז צו זיינע רעדעס גרייט ער זיך צו אין פערלויף פון וואכען און חדשים. דאס איז ענהליך דערצו, ווי די אמעריקא בעד בויען א וואלקענקראצער: צוערשט ווערען געשטעלט די קאנסטרוקציעס פון שטאהל און דאן דער ציגעל און דער בעטאן. צו זיין גרויסער רעדע, וועלכע ער וועט האלטען אין אקטאבער, האט זיך מוסאליני שוין אנגעהויבען צוגרייטען!

מוסאליני לויבט לעניגען. ער האט בעוויזען די קראפט צו האלטען די מאסען אין דער צוים. ער, מוסאליני, וויל נישט איינפיהרען קיין פרייסישע דיסציפלין, אבער ער וויל זעהן פון די איטאליענער א שטארק דיסציפלינירט פאלק.

מוסאליני האלט פון קאלעקטיווען ארט לעבען, ער וויל אויך אין איטאליען ארגאניזירען אזא לעבען לויט׳ן מוסטער פון רוסלאנד אויפ׳ן חשבון פון אינדיווידועלען לעבען. אין לעבען פון א פאלק איז עס אנ׳אונגעהויער וויכטיגע ערשיינונג און געשעהעניש, ווען דאס פאלק הויבט אן צו לעבען קאלעקטיוו. דאס קינד דארף צוגענומען ווערען ביי דער פאמיליע, ווען ס׳איז אלט זעקס יאהר, און צוריקגעגעבען ווערען אין עלטער פון זעכציג יאהר.

מוסאליני האלט, אז די מאסע דארף נאר גלויבען און וואס ווייניגער דענקען, ווייל דער מענש האט בכלל צו ווייניג צייט אויף צו דענקען.

אייראפעאישער שלום בסדר הט,

אויב ס׳וועט נישט רעגולירט ווערען די מינדערהייטען־פראגע

גרויסע דעבאטע אין לארדען־הויז

די אוקראינישע פרעסע ברענגט איצט אויספיהרליכע בעריכטען איבער דער דעבאטע, וועלכע איז די טעג געפיהרט געווארען אין ענגלישען לארדען־הויז איבער דער מינדערהייטען־פראגע, בפרט איבער דער אוקראינישער פראגע.

די דעבאטע האט געעפענט לארד נאעל־באקסטאן און בעטייליגט אין איהר האבען זיך לארד סעסיל, לארד דיקינסאן און מצד דער רעגירונג לארד העילשעם, דער קריגס־סעקרעטאר. די דעבאטע האט געהאט דעם צוועק אנצווייזען אויף די פעהלער פון מינדערהייטען אפאראט ביים פעלקער־בונד, און אויפמערקזאם מאכען די ענגלישע רעגירונג און די גאנצע וועלט אויף דער סכנה, וואס דראהט דעם אייראפעאישען שלום, אויב עס וועט נישט רעגולירט ווערען די פראגע פון די מינדערהייטען. לארד נאעל באקסטאן האט געמאכט דעם פארשלאג, אז די ענגלישע רעגירונג זאל פאדערען צו שאפען א סטאבילע קאמיסיע ביים פעלקער־בונד און צו ענדערען די פראצעדור ביים בעהאנדלען פראגען פון די מינדערהייטען נאך דער דעבאטע און נאך דער אויפקלערונג פון רעגירונגס־פערטרעטער, האט לארד באקסטאן צוריקגעצויגען זיין פארשלאג. די פרטים פון דער דעבאטע זענען פאלגענדע:

לארד באקסטאן האט געזאגט: אויף די לעצטע זיצונגען פון פעלקער־בונד־ראט זענען ענטשידען געווארען וויכטיגע פראגען, וואס זענען נוגע די נאציאנאלע מינדערהייטען. דאס בעציהט זיך אויף דער יאנואר־סעסיע, ווען לארד סעסיל איצט פערטרעטען די ענגלישע רעגירונג. אויף דער דאזיגער סעסיע זענען בעהאנדעלט געווארען די געשעהענישען צווישען די אוקראינער אין פוילען פון פריהלינג 1930. אין דער פראגע האבען נישט ווייניגער ווי 65 ענגלישע דעפוטאטען אונטערגעשריבען א פעטיציע צום פעלקער־בונד. דאס בעווייזט שוין די גרויסע פעראינטערעסירונג פון דער ענגלישער עפענטליכקייט מיט דעם ענין און ווי ווייט מען פארשט ווי אזוי די ענגלישע רעגירונג בעציהט זיך צו מינדערהייטס־פראגען.

דער ראדנער האט נאך בעריהרט די פראגע פון דאנציג און וועגען די אנדערע מינדערהייטען אין פוילען און צוריקקומענדיג צו דער אוקראינישער פראגע, האט ער אנגעוויזען, אז מיט איהרע אינטערעסירט זיך די גאנצע וועלט, ווייל זי ליגט אין אינטערעספן וועלט־פרידען. א חוץ די 6 מיליאן אוקראינער אין פוילען, זענען די אוקראינער דער גרעסטער טייל פון דער בעפעלקערונג אין קאנאדא נאך די ענגלענדער און פראנצויזען. בעשפרעכענדיג די לאגע פון די אוקראינער אין פוילען, דערמאנט לארד באקסטאן, אז פוילען האט אינטערנאציאנאלע פערפליכטונגען, ווייל די בעזעצונג פון די אוקראינישע טעריטאריעס איז ערלויבט געווארען אויפ׳ן גרונד פון דעם, אז די טעריטאריעס וועלען בעקומען פולע אויטאנאמיע, אזוי האט בעשלאסען די אמבאסאדארען־קאנפערענץ אין יאהר 1923 און ענגלאנד איז געווען איינע פון די אנפיהרענדע מיטגלידער פון דער קאנפערענץ.

די אויספיהרונגען פון לארד באקסטאן האבען אונטערשטיצט לארד דיקינסאן און סעסיל. דאן האט גענומען א ווארט דער פערטרעטער פון דער רעגירונג לארד העילשעם. ער האט אנגעוויזען אויף די ארבייטען פון „קאמיטעט פון דריי" אין דער אוקראינישער פראגע און אויף דעם ראפארט פון קאמיטעט פון דריי". דער ראפארט האט אנגענומען די שטעלונג, אז עס זענען געווען סיבות, וואס האבען געצוואונגען די פוילישע מאכט צו איהרע האנדלונגען. די פוילישע רעגירונג האט אבער ערקלערט, אז זי איז נישט געווען בדעה צו פיהרען א סיסטעמאטישע אנטי־אוקראינישע פאליטיק און וועט געהן אויפ׳ן וועג פון פערשטענדיגונג מיט די אוקראינער.

די ענגלישע רעגירונג וועט תמיד אפהיטען, אז אפמאכען זאלען ווערען אויסגעפיהרט און געשטיצט. וואס שייך די ענדערונג פון דער פראצעדור ביי בעטראכטען מינדערהייטס־פראגען אין פעלקער־בונד, איז דערצו נויטיג א הסכם פון אלע מלוכות און דאס פעהלט דערווייל. דעם ענין דארף מען פריהער גענוי דורכשטודירען און די יוריסטען פון אויסערן־מיניסטעריום פערנעמען זיך דערמיט.

די דעבאטע האט לויט די אינפארמאציעס פון דער אוקראינישער פרעסע ארויסגערופען א גרויסען אינטערעס אין לארדען־הויז.

דאס לאדזשער רעכט

נייער פאלקסבלאט

נייער פאלקסבלאט

דינסטאג
כד
28
סיון תרצ"ב

יוני

זון-אויפגאנג 3.15
זון-אונטערגאנג 8.01

מארגען איז חגא

אלץ געשלאסען, ווי אין די זונטאג-טעג

(2) מארגען פאלט אויס די חגא „פיאטרא אי פאוולא".

אלע מלוכה - אמטען. זעלבסטפערוואלטונגס-אינסטיטוציעס, ווי אויך געזעלשאפטליכע און פריוואטע וועלען זיין געשלאסען.

די פאסט וועט פונקציאנירען פון 9 ביז 11 פריה. בריף וועלען נישט פונאנדערגעטראגען ווערען.

דעפעשען וועלען אנגענומען און פונאנדער-געטראגען ווערען נארמאל.

פאליטישער פראצעס

(2) נעכטען זענען געמשפט געווארען דורכ'ן היגען קרייז-געריכט, אלס בעשולדיגטע און פיהרען א קאמוניסטישע טעטיגקייט: גמליאל קאטעק, ברײנדעל פעפער, עלקע פרייבערג און עמנואל וואקסמאן.

אלע זענען פארמשפט געווארען צו 2 יאהר אויסבעסערונגס-הויז.

פערזאמלונג פון אויטאבוסען-אינהאבער

(2) זונטאג איז פארגעקומען אנ'אויסערארדענטליכע פערזאמלונג פון אויטאבוסען-אינהאבער, וועלכע איז געווען דער-עיקר געווידמעט דער פראגע פון די נייע פאהרפלענער.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) א. דאנצער (זגערזשער 57), וו. גראש-קאווסקי (11-טער ליסטאפאד 15), ס. גארפיין (פילסודסקיעגא 54), ס. בארטאשעווסקי (פיעטרי-קאווער 164), ר. רעמבעלינסקי (אנדזשעיא 28), א. שימאנסקי (פשענדזעלניאנע 75).

אויסגעבערנט די אויגען

אז א מענש האט געהאט אזעלכע אויסגעשטאכענע אויגען

(2) עהערנעכטען איז עס געשעהען אין פא-ביאניץ:

די 17-יעהריגע אירענע סטעמפיען האט אריינגערופען אין א טויער אויף קאפערניקא 34, דעם 28-יעהריגען יאן גאליעמבאווסקי און איהם אויסגעבערנט די אויגען מיט לויג.

די סיבה איז געווען — ער האט זי פער-פיהרט.

דאס מיידעל איז תיכף נאך איהר שרעקליכע נקמה ענטלאפען, און פאליציי זוכט זי מיט שטעק-בריף.

בײ שטוהלפערשטאפונג

פערדאאונגס-שטערונגען, מאגענברענען, וואלונגען, קאפ-שמערצען, נעהמט מען פריה ניכטערנהייט א גלאז נאטיר-ליך בימערוואסער

Franciszka Józefa

צו בעקומען אין אלע אפטייקען און סקלעד-אפטעקשנעס

פאבאר פון יארגאנג 1911

היינט, דעם 28-טען יוני ד. י. דארפען זיך שטעלען:

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 1 (נארו-טאוויטשא 75) די פאבאראוצעס פון די יאהרגענג 1912, 1913 און 1914, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9, 11 פאליציי-קאמ.

פאר דער קאמיסיע נומער 2 (אגרעדאווע 34) די פאבאראוצעס פון די יאהרגענג 1912, 1913 און 1914 וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 פאליציי-קאמיסאריאטען, וועלכע האבען זיך מחמת קראנקהייט, אדער אנדערע וויכטיגע סיבות זיך נישט געקענט צושטעלען צו דער קאמיסיע אין די בעשטימטע טערמינען.

צו די פאבאר-קאמיסיעס דארפען די פאבא-ראוצעס מיטנעמען די פעסער, אדער פערזענליכע דאקומענטען ארויסגעגעבען פון די פאליציי-קאמי-סאריאטען, פראלאנגאציע און רעגיסטראציע-קאר-טען, וואס זענען אויסגעשטעלט געווארען פון לאדזשער מאגיסטראט, און בעשייניגונגען וועגען פאך און בילדונג.

די פליכט פון צושטעלען פערזענליכע דאקו-מענטען איז אויך הל אויף די פאבאראוצעס פון קאטעגאריע ב., וועלכע האבען די דאזיגע בעשיי-ניגונגען צוגעשטעלט צו די פאבאר-קאמיסיע אין די פריהעריגע יאהרען.

פון האנדעלס-געריכט

בעזיצער פון קינא „קאסינא" רעגולירען אויף 40 פראצ.

אויף דער לעצטער זיצונג האט דאס האנ-דעלס-געריכט פערעפענטליכט אנ'אופאדלאשטש דער פירמע אברהם קאלסקי (קארלא 22), מעכאנישע טישלעריי אין פאביאניץ. אויפ'ן פערלאנג פון די קרעדיטארען, איז ק. דעם 25-טען יוני ד. י. איינ-געזעצט געווארען אין ארעסט. די פאמיליע פון ארעסטירטען בעמיהט זיך איצט צו בעקומען א גלייט-בריף.

* * *

אין שייכות מיט דעם „נאדזור" אין דער פירמע „א. קאנטאר, יורשים", יובעליר-געשעפט (פיעטריקאווער 72), האט דאס געריכט דער פירמע דערלויבט צו רעגולירען די חובות אויף 60 פראצ. צוליב דעם, וואס דער רוב קרעדיטארען וואוינען אין אויסלאנד, האט דאס געריכט בעשטימט א צו-גאב-טערמין אויף אנצומעלדען די חובות.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון דעם „בוי-קאאפעראטיוו פון דער קאנדוקטארען-דראזשינע לאדז-קאליש", האבען די קרעדיטארען זיך געווענדעט צום אפעלאציע-געריכט, איבערצו-ריקען דעם טערמין פון פערעפענטליכען דעם אופאדלאשטש פון 9-טען אויפ'ן 4-טען מערץ 1928. דאס אפעלאציע-געריכט האט די ביטע אפגע-ווארפען.

* * *

נעכטען איז אין קרייז-געריכט פארגעקומען די ענטגילטיגע קרעדיטארען-פערזאמלונג פון דער פירמע „זאגראזשינסקי און שותף", בעזיצער פון די קינא-טעאטערען „קאסינא" אין לאדז, און „סטי-לאווי" אין ווארשא, אויף וועלכער ס'איז געקומען אנ'אויסגלייך צווישען דער פירמע מיט די קרעדי-טארען, לויט וועלכען די פירמע רעגולירט די חובות אויף 40 פראצ. אויסצוצאהלען אין 3 גליי-כע ראטעס, די ערשטע ראטע ווערט גלייך אויס-געצאהלט, און די לעצטע יעדעס יאהר א ראטע.

אונטערהאנדלונגען מיט דער קהלה

וועגען הרב שמחה טרייסטמאן

אויף דער איניציאטיוו פון די גבאים פון ווילקער שוהל האט א דעלעגאציע פון חשוב'ע לאדזער בעלי-בתים, פערטרעטער פון פערשידענע ריכטונגען, אינטערוועגירט, פאריגע וואך, ביי דער קהלה-פערוואלטונג וועגען א נאמינאציע פון הרב ר' שמחה טרייסטמאן אלס אפיציעלען מורה-הוראה אין לאדז. אנ'ענין וואס דויערט שוין יאהרען-לאנג און ווערט נישט ערלעדיגט.

די דעלעגאציע איז בעשטאנען פון די ה"ה: ח.מ. טיבערג, משה בערמאן, ש. האכענבערג, עוזיאל צוקער, שלום ביאלער, זלמן כהן, ראטמ. י. ביא-לער, יוסף בעכער, א. כהן, י. שטערן און אנ. מצד דער קהלה זענען אנוועזענד געווען: פרעזעס דעפ. מינצבערג, וו. פרעזעס בערגער און דאזא-רעס: ה"ה מ. צעדערבוים, דוד שטאהל, י. מ. טייטעלבוים, א. פליוואצקי און י. שוויאטלאווסקי.

אויפן וואונש פון דער דעלעגאציע, וואס האט זיך פריהער פערזאמעלט אין דער וואוינונג פון ה' טיבערג, האט הרב טרייסטמאן מסכים גע-ווען מיטצוגעהן מיט דער דעלעגאציע אין דער גמינע און טאקי דער ערשטער גענומען דאס ווארט אין דער פראגע. אין א האלב-שעה'דיגער רעדע האט הרב טרייסטמאן פארמולירט זיין פאדערונג צו דער לאדזער יודישער קהלה, ארויסזאגענדיג דערביי אין אלגעמיינע שטריכען זיינע אנשויאונגען וועגען רבנות בכלל. נאך זיין רעדע, וואס איז געווארען אויסגעהערט פון אלעמען מיט גרויס אויפמערקזאמקייט, האט הרב טרייסטמאן פערלאזט דעם קהלה-זאל, כדי צו געבען די מעגליכקייט יעדען בעזונדער זיך פריי ארויסצוזאגען וועגען דער דאזיגער פראגע.

ס'האט זיך דאן ענטוויקעלט א לעבהאפטע דעבאטע, אין וועלכער א טייל דעלעגאטען האבען זיך בעטייליגט. אין א לענגערע רעדע האט פרעזעס מינצבערג זיך בעמיהט אנצוווייזען אויף די טעכ-נישע שוועריגקייטען וואס זענען מיט אזא נאמי-נאציע איצט פערבונדען. ענדליך זענען ביידע צדדים געקומען צו א הסכם, אז א קאמיסיע פון 5 פערזאן זאל אין נאמען פון דער דעלעגאציע פיה-רען ווייטערע אונטערהאנדלונגען מיט דער קהלה-פערוואלטונג.

* * *

ווי מיר דערוויסען זיך, וועט די קאמיסיע אין די פערזאנען פון די ה"ה: ח. מ. טיבערג, יעקב ברוינער, זלמן כהן, עוזיאל צוקער און משה וועגמייסטער אלס סעקרעטאר, היינט, דינסטאג, אפהאלטען איהר ערשטע בעראטונג מיט'ן קהלה-פרעזידיום.

אויף אנצופיהרען מיט דער גאנצער פראפא-גאנדע-ארבייט איז געשאפען געווארען א „הרב טרייסטמאן קאמיטעט" וואס וועט שטעהען אויף דער וואך צו שטיצען מיט אלע מיטלען די קאנדי-דאטור פון הרב ר' שמחה טרייסטמאן.

מען האפט, אז די דאזיגע וויכטיגע פראגע וועט געפונען איהר שנעלע און ראציאנעלע לעזונג.

דורך איראפע

אהן אויסלענדישע פעסער און וויזעס

ים-אויספלוגען דורך דער ליניע גדיניא—אמעריקא

נאך מערב פראנקרייך (ענגלאנד, פראנקרייך, האלאנד) פון 15-טען אויגוסט ביז'ן 29-טען אויגוסט ד. י. פרייזען פון 400 זל.

2 טעג אין קאפענהאגען פון 6-טען אויגוסט ביז'ן 9-טען אויגוסט ד. י. פרייזען פון 100 זל.

אויפ'ן צפון-ים (דענעמארק, נארוועגיען, שאטלאנד, ענגלאנד, בעלגיען), פון 5-טען אויגוסט ביז'ן 19-טען אויגוסט ד. י. פרייזען פון 400 זל.

אויף ים-פלאזשעס (ענגלאנד. בעלגיען, האלאנד) פון 23-טען יולי ביז'ן 11-טען אויגוסט ד. י. פרייזען פון 480 זל.

בילעטען-פערקויף און אינפארמאציעס אין די ביורא'ס פון דער ליניע גדיניא—אמעריקא אין ווארשא, מארשאלקאווסקא 116, אין גדיניע, וואשינגטאן-גאס זאווי אין טוריסטישע אגענטורען.

שטייערן, וואס זענען צאהלבאר אין יולי

(2) אין חודש יולי זענען פעליג פאלגענדע שטייערן:

ביז דעם 7 יולי—הכנסה-שטייער פון שכירות און רענטעס, וואס זענען אויסגעצאהלט געווארען דעם פאריגען חודש.

ביז דעם 15 יולי—דער מלוכה'שער שטייער פון אומזאץ וואס איז געמאכט געווארען אין יוני דורך האנדעלס-אינטערנעהמונגען פון 1 און 2 קא-טעגאריע און פון אינדוסטריע-אינטערנעהמונגען פון 1 ביז 5 קאטעגאריע – פאר די וואס פיהרען ריכ-טיגע האנדעלס-ביכער, און פאר בעריכטס-אונטער-נעהמונגען.

ביז דעם 15 יולי—די ערשטע קווארטעל-ראטע פון אינדוסטריע-שטייער פון אומזאץ פון 1932.

ביז'ן 15 יולי—די צווייטע ראטע ריטשאלט-שטייער פון אומזאץ.

ביז'ן 15 יולי—מלוכה'שער שטייער פון עלעקטרישער קראפט פאר דער צייט פון 16 ביז'ן 30 יוני.

ביז'ן 20 יולי—מלוכה'שער שטייער פון עלעק-טרישער ענערגיע פאר דער צייט פון 1 ביז'ן 15 יולי.

חוץ מזה זענען אין דעם דאזיגען חודש צאהלבאר פערלעגענע און אויף ראטעס פונאנדער-געלעגטע שטייערן מיט'ן צאהלונגס-טערמין אין יולי, אויף וועלכע די צאהלער'ס האבען בעקומען ענטשפרעכענדע „נאקאזען".

דאס בטל מאכען שטראפען פאר'ן אפשלעפען מיט'ן צאהלען

(אג) דאס פינאנץ-מיניסטעריום האט דורך א צירקולאר בעפולמעכטיגט די פרעזעסען פון פי-נאנץ-קאמער'ן (ליטער'ס פון פינאנץ-אפטיילונגען) צו בטל מאכען די שטראפען פאר פערלעגענע שטיי-ערן, — וואס זענען אויסגערעכענט אין ארטיקעל 1, פאר. 1, ליט. א. פון געזעץ פון 10. מערץ 1932. די דאזיגע הנחה וועט געמאכט ווערען אויפ'ן יסוד פון אינדיווידועלע, געהעריג בעגרינדעטע בי-טעס פון פערא'נטווארטליכע צאהלער, אין אויס-נאהמס-פאלען, ווען דאס רעאליזירען די שטראפען קאן בעדראהען דערווירטשאפטליכער עקזיס-טענץ פונ'ם צאהלער.

בעפאר איהר פאהרט אויף ערהאלונג

קויפט איין די קאסמעטיק

נור אין דער איבערעל-בעוואוסטער קאנקורענץ-פערפומעריע פון

J. Drukier, 5 ZAWADZKA 5 tel. 175-92

וואס בעזיצט ספעציעל צום זומער-סעזאן די נייעסטע פערפומען, פודערן, טואלעט-זייפען ווי אויך אלערליי בלומען-וואסער צו פערקלענערטע פרייזען

בעמערקונג: פאר ענגראסיסטען בעדייטענדער ראבאט. בעזוכט מיין פערפומעריע און איהר וועט זיך איבערצייגען.

אכטונג! פרעגט אין „HERBA" שמעקט אויף לאנג.

טעאטער „סקאלא"
17 שווּרמיעסקא 17

הייַנט, דינסטאג, 9 אָוועַנד צום 6-טען מאל
„איך וויל א קינד"
פיעסע אין 3 אקטען פון א. בלום.
קינסטלערישע לייטונג: מארק ארנשטיין.
בילעטען צו בעקומען אין דער קאסע פון „סקאלא"-טעאטער.

אויפטריט פון דער וועלט-בעריהמטער קינסטלערין, שטערן פון ניו-יארקער קונסט-טעאטער
בערטא גערסטען
מיט אנ'ערשטקלאסיגען וואַרש. און ווילנער אנסאמבל. ס'בעטייליגט זיך אויך די בעליבטע ארטיסטין קלארא סעגאלאוויטש

ס'בעטייליגט זיך פאלגענדער אנסאמבל: גערסטען בערטא, סעגאלאוויטש קלארא, בארסקא-פישער, שילער רבקה, ראזענבלום דבורה, בוזגאו חבל, בליאכער שבתי, לאנדוי שמואל, מעלניק נחום, סטרוגאטש יוסף, שריפטזעצער לייב. טעכנ. לייטער: ק. גוטמאן. סופליאר: מ. אייזענבערג. אדמיניסטר. אנפיהרונג: ב. אסס.

אין פראבען: „מאדאם איקס"

פון קירזשנער-צער אין לאדז

א לאנגע צייט האט אין דעם קירזשנער-פאך געהערשט א צוריסענקייט, און ס'האבען אפילו עקזיסטירט 2 צעכען. פערשטענדליך, אז ביי אזא לאגע האט נישט געקאנט זיין קיין רייד וועגען אנפיהרען אנ'ארבייט, וואס זאל זיין לטובה די קירזשנער בעל-מלאכות. דאך איז די וואנד געבראכען געווארען און ס'איז פארגעקומען די פייערליכע פעראייניגונג פון ביידע צעכען און ס'האט זיך אנגעהויבען א ניי לעבען, א נייע ארבייט, וואס האט געהאט איין ציל, דאס פערבעסערן פון פאך.

די פערוואלטונג האט דאס יאהר געהאט אדורכצומאכען א זעהר שווערע ארבייט ביים ווע-לען דערגרייכען אט די אלע אנגעצייכענטע אויפגאבען. אין דער ערשטער רייהע איז איינגעשטעלט געווארען א געהעריגער סעקרעטאריאט, וואס האט אונטערגענומען צו ערלעדיגען אלע ענינים, וואס האבען א שייכות מיט קאנצעלאריע-ארבייט. דורך דעם יאהר זענען אדורכגעפיהרט געווארען א רייהע עקזאמענס, וועלכע האבען זיך געענדיגט מיט ער-פאלג, לטובת די מיטגלידער. דורך דער איניציא-טיוו פון דער פערוואלטונג איז איינגעשטעלט גע-ווארען א יורידישע אפטיילונג, וועלכע ערטיילט יורידישע עצות אונזערע מיטגלידער פאר א זעהר מינימאלען אפצאהל, און א סך מיטגלידער האבען שוין די אפטיילונג אויסגענוצט און דורכגעפיהרט פאר זיך א רייהע געריכטען, וועלכע האבען זיך גוט איינגעגעבען. די פערוואלטונג האנדעלט אויך אונטער וועגען איינשטעלען א מעדיצינישע אפ-טיילונג. איינע פון די גרעסטע אפגעטוענע ארבייט פון דער פערוואלטונג איז געווען דאס שאפען פון די הילפס-קאסע לטובת די מיטגלידער: ס'איז גע-לונגען איינצואָרדנען אנ'אווענד, וועלכער האט גע-שאפען דעם באדען פאר דעם אונטערשטיצונגס-פאנד, און וואס האט זיך איינגעגעבען די הילפס-קאסע ביז'ן היינטיגען טאג ארויסצוהעלפען איניגע מיטגלידער ביי זייער עקזיסטענץ און אויך ביים געזונד-צושטאנד. די פערוואלטונג האט אויך אין דעם יאהר זיך בעמיהט איינצושטעלען א פאך-קורס פאר קירזשנער-ארבייט, וועלכער האט געהאט גרויסע שוועריגקייטען ביים ארגאניזירען זיך. דאך האט די פערוואלטונג אדורכגעבראכען אלע שוועריגקייטען און דער קורס האלט שוין היינט צו-טאג ביים פערענדיגט ווערען מיט א גרויסען געווינס לטובת אונזערע מיטגלידער.

אין אלגעמיין האט די פערוואלטונג אלע איהרע אויפגאבען ערלעדיגט לויט איהר אנגעצייכענטען פלאן. דאס האט בעוויזען די לעצטע אלגעמיינע פערזאמלונג, אויף וועלכער ס'איז נאכ'ן אויסהערען דעם בעריכט פון דער פערוואלטונג איהר אויסגעדריקט געווארען צוטרוי און ס'איז אויסגעוועהלט געווארען א נייע פערוואלטונג פון פאלגענדע ה"ה: פשיגורסקי משה—סטארשי, ליפמאן ישראל, גייסט משה, שאליט משה — פאד-סטארשים, ניסענבוים שלמה, הענריקאווסקי זעליג און וואסער-מאן משה. פערוואלטונג' ראזענבלום אייזיק, פיש-לעוויטש יחיאל מאיר. קאנדידאטען, מאשקאוויטש חיים, שאליט יוסף און זילבערשטיין יחיאל — רע-וויזיאנס-קאמיסיע. די נייע געוועהלטע פערוואלטונג נעמט זיך צו אונטער א גאנצע רייהע ארבייטען לטובת דעם קירזשנער צעך.

דער דאזיגער.

בעגראבען געווארן לעבעדיגערהייט
בעת'ן גראבען אין דארף א ברונען

(—) אין דארף מאסקוליקי, בושעזשינער קרייז, איז לעבעדיגערהייט בעגראבען געווארען, בעת'ן גראבען א טיפען ברונען, דער 39-יאהריגער ארבייטער וויטאלד פינקע.

דער באלעבאס פון הויף, וואו דער ברונען איז געגראבען געווארען האט זיך דאן געווענדעט צו דער קאנאליזאציע-אפטיילונג ביים לאדזער מאגיסטראט, מ'זאל דעם אויף טויט-פערשאטענעם ארבייטער אויסגראבען און קובר זיין, ווי עס בעדארף צו זיין, אבער מ'האט פון איהם געפא-דערט אזא סומע, וואס ער האט נישט געקאנט בעצאהלען.

דאן האט די ארבייט אדורכגעפיהרט א פרי-וואט-פירמע פון זשאביעניץ פאר א סך א קלענערע סומע, און נאך 8 טעג שווערער ארבייט האט דער מיטאינהאבער פון דער דאזיגער פירמע, ה' אסקאר גאלץ, אויסגעגראבען דעם טויטען קערפער פון דעם טראגיש - אומגעקומענעם וויטאלד פינקע, וועלכער איז עהרענכטע'ן געבראכט געווארען צו קבורה.

דער ענין שטאטישע היפאטעק
וועט היינטיגע וואך ענדגילטיג ערליידיגט ווערען

(2) נעכטען האט געווייַלט אין לאדז דער די-רעקטאר פון יוסטיץ-מיניסטעריום, ה' קוויאטקאווס-קי, וועלכער האט ענטגילטיג קאנטראלירט און אקצעפטירט דעם פראיעקט פון דער שטאטישער היפאטעק, וואס דארף געבויט ווערען אין לאדז.

עס איז שוין אויך צונויפגעשטעלט געווא-רען א רעיענטאלישער אקט.

לויט ווי עס אינפארמירט אונז די קרעדיט-געזעלשאפט, אונטער וועלכע'ס אויפזיכט עס וועט געבויט ווערען די היפאטעק, וועט סוף וואך ענט-גילטיג אונטערגעשריבען ווערען אין יוסטיץ-מיני-סטעריום דער אפמאך, און דערנאך וועט מען צוטרע-טען דעם ענין צו רעאליזירען.

כדי צו אויסצובויען דעם גרויסען בנין וועט מען בעדארפען צו האבען א סך ארבייטער, און דאס וועט געוויסער-מאסען אויף א צייט ליגדערן די אר-בייטסלאזיגקייט.

רעזולטאט פון דער פאנטען-לאטעריע
לטובת דער לאדזער געזעלש. צו בעקעמפען די ראק-קראנקהייט

דער נומער 0334 — האט געוואונען: א 14 טאגיגע אויספלוג קיין גדיניע צוזאמען מיט'ן אויסהאלט אין א פענסיאנאט און רייזע-הוצאות.

דער נומער 1072 — 14 טאג אין זאקאפאנע מיט פענסיאנאט-אויפענטהאלט און רייזע-הוצאות.

נומער 1176 — א מענערישער זייגערל.

נומער 1378 — א שטיק זייד אויף דאמען-נועש.

נומער 1435 — א ראווער.

די, וואס האבען די לאסען ווערען געבעטען צו קומען ביז'ן 15 יולי אין סעקרעטאריאט פון דער געזעלשאפט, פעטריקאווער 175 (טעלעפאן 162-00) פון 9 ביז 3 בייטאג, חוץ זונטאג און חגא-טעג, כדי אפצונעהמען די געווינסען.

צוויי צושניטענע קערפערס
פון מאנספערזאנען אויף די באהן-שינעס

(2) אויף דער באהן-ליניע לאדז — סקאלמיער-זשיץ האט מען געפונען א צושניטענעם קערפער פון אנ'אומבעקאנטען מיטעל-יעהריגען מאנספערשוין ביי וועלכען מ'האט קיין שום דאקומענטען נישט גע-פונען.

עס איז נאך דערווייל נישט פעסטגעשטעלט גע-ווארען, צי האט מען דא צו טון מיט א מארד-פאל, צי מיט א זעלבסטמארד.

(א) א צווייטען, אזא צושניטענעם קערפער האט מען געפונען אויף דער באהן-ליניע ביים דארף קעטקיניא נעבען לאדז. אויך ביי איהם האט מען נישט געפונען קיין שום דאקומענטען, חוץ א בריוועל, אין וועלכען דער זעלבסטמערדער שרייבט, אז מ'זאל קיינעם נישט חושד זיין אין זיין טאט, און פערענדיגט: „איך בין קיינעם נישט בוּיטיג. כאטש איך בין געזונד און כ'האב כוחות און פעהיגקייטען, קען איך גארנישט פערדינען"

אויך א „פינוסע"...

(2) א געוויסע אננא קוביק פון ניי-הײדוקי האט מיט עטליכע חדשים צוריק בעקומען א קאר-טעל פון קאליש, אז אויף איהר'ס א דאלארוביקע איז ארויס א געווינס פון 1500 זל. און, אז זי וועט ארויסשיקען 6 זל. מיט 50 גראשען אויף איבערווייזונגס הוצאות, וועט זי דאס געלד תיכף קריגען צוגעשיקט.

האט זי די 6,50 ארויסגעשיקט און די 1500 פעדשטייט זיך נישט בעקומען...

און דורך פאליציי האט זיך עס אזוי ארויס-געשיקעוועט, אז די 2 געשיקטע יונגע שווינדלער, די קארטעל-שרייבער זענען: מיעטשיסלאוו יאניק און מיכאל יורטשאק פון קאליש, וועלכע זענען שוין ארייגעזעצט געווארען.

פאריזער צוקערלעך
MIKI 20 גר.

פאר נערוועז-ליידענדע
JAN WROBLEWSKI

ר. איזראעל (54

דאס בופעט-מיידעל
א סענסאציאנעל-עראטישער ראמאן פון דער לאדזער ווירקליכקייט

פראנקענשטיין האט לאנג צו מיר גערעדט, איך האב געפיהלט, אז די כוחות פערלאזען מיך, אז די פיס האקען זיך, מיר אונטער און אז אט, אט וועל איך אומפאלען, אפשר האט ארנאלד דאס בעמערקט, ווייל ער איז צוגעגאנגען צו מיר, מיך גענומען אונטערן ארים און אזוי געהאלטען.

פראנקענשטיין האט אלץ גערעדט, איך האב נישט געוואוסט וואס ער רעדט צו מיר ער האט גע רעדט וועגען ליבע, וועגען דעם, אז איך וועל זיין א קעניגין ביי איהם, איך האב אבער נישט געקענט געפינען קיין שום צוזאמענבונד אין זיינע רייד און האב זיך געוואונדערט פארוואס רעדט ער דאס אלץ אין אזא פייערליכען טאן און גראד צו מיר.

— וואס זאל איך דיר לאנג דערצעהלען — האט אידא געזאגט צו באלעק'ן און געווישט זיך דעם קאלטען שווייס פון פנים, איך האב אליין נישט געוואוסט ווי אזוי און איך בין געווארען פראנקענשטיינס כלה, אזא מין אפיציעלע כלה, ווען צוויי מענשען זענען זיך כמעט פרעמד, הגם זיי ווייסען שוין, אז זיי וועלען פערברענגען צווישען זיך זעהר ביינטים אהן שום ליבעס-ליידענשאפט און שום געגענזייטיגען אינטערעס.

— דו פרעגסט באלעק, ווי אזוי דאס האט געקענט געשעהען, צי האב איך דערביי קיין שום דעה נישט געהאט, קען איך דיר ענטפערען, אז נישט, אזוי ווי איך וואלט געווען אונטער א היפנאז, אזוי ווי איך וואלט גארנישט דערביי געווען, געלד האב איך פון דעמאלט אן געהאט גענוג, פראנקענשטיין האט מיך בעהאנגען מיט צירונג, אזוי ווי א קינד איהר לאלקע מיט פערשידענע קרעלען און גלעזלעך. ארנאלד האט זיך אנגעהויבען צו דערווייטערען פון מיר ער האט דאס מיר לאך גיש ערקלעהרט, אז דאס איז נאר אויף א געוויסע צייט, ביז מיר וועלען קענען אפען ארויסטרעטען קעגען פראנקענשטיינען, דאס גאנצע געלד וואס איך האב געהאט האב איך אוועקגעגעבען ארנאלד'ן. ווייל אין דער אמת'ן האב איך עס נישט בעדארפט און דאן האב איך געשטרעבט דערצו, אז ארנאלד זאל זיך מאכען אונאפהענגיג פון זיין משפחה און מיינע האפענונגען זאלען גרעסער ווערן, דאן איז געקומען פראנקענשטיין, אז ס'איז שוין צייט, אז מיר זאלען חתונה-האבען, איך האב מסכים געווען אהן שום ווארט פון ווידערשטאנד אדער פראָטעסט, ארנאלד האט זיך צוליב פערשטענדליכע טעמים, זיך נאך מעהר דערווייטערט פון מיר, מיר האבען חתונה געהאט. פראנקענשטיין איז גע-ווען אזוי גוט צו מיר, אז מ'קען אפילו וועגען דעם נישט חלום'ען, נישט געווען קיין טייערע זאך פאר מיר, איך בין איהם געווען בלויז געהארכ-זאם, קיין שום העכער געפיהל האב איך פאר איהם נישט געהאט. האב איך געטיילט מיט איהם דאס חתונה-בעט איז עס אויך געווען בלויז אויס גע-הארכזאמקייט און מעהר גארנישט. די ערשטע טעג נאך דער חתונה האב איך ארנאלד'ן געזעהען, איך האב זיך געשעהמט די אויגען אויפצוהייבען, ער געוויס אויך, מיר האבען צווישען זיך גארנישט גערעדט, אבער אונזערע בליקען האבען זעהר פיל געזאגט, און דערצעהלט, פלוצלונג איז ארנאלד'ן אינגאנצען פערשוואונדען געווארען, איך האב איהם געזוכט אומעטום, וואו איך האב מיר נאר געקענט פארשטעלען, אז איך קען איהם געפינען, אבער אומזיסט, איך בין קראנק געווארען פאר עגמת-נפש, איך האב געוויינט גאנצע טעג און נעכט.

— איך בין געווען זיכער, אז ארנאלד איז ענטלאפען פון מיר, ווייל איך בין בעגאנגען אזא שריט, נישט אנדערש ווי ער האט מיך געוואלט אויספרובען, אויב איך בין פעהיג אויף אזא שריט און ער האט זיך איבערצייגט, אז יא, ער איז דעריבער ענטלאפען פון מיר, ער ליבט מיך נישט מעהר, ער האסט מיך אלעס א פרעכע אויסגעלאַסענע, פערברעכערישע פרוי,.. אבער צו וואס דערצעהל איך דיר דאס אלץ, באלעק, צי וועסט דו מיך פערשטעהען?

— דערצעהל, אידא, דערצעהל, ווייל אנדערש איז מען דיך חושד אין דעם, אז דו ביזט געווען שלעכט צו דיין מאן, אז דו האסט איהם פער-ראטען...

— געוויס האב איך איהם פערראטען, געוויס האב איך איהם נישט געליבט, אבער דערין איז דאך געווען זיין שולד מעהר ווי מיינע איך וועל דיר ווייטער אלץ געבוי דערצעהלען.

— פראנקענשטיין, זעהט אויס, האט רעקענט, אז איך קען זיך קיין ארט נישט געפונען, אז איך זוך ארנאלד'ן, אז איך בענק נאך איהם און איבער-מאל ביינאכט, ווען מיר זענען געלעגען שוין אין די בעטען איינער נעבען דעם אנדערען. מיר האט זיך אויסגעדוכט, אז דא ליגען צופעליג צוויי גאנץ פרעמדע מענשען, האט ער זיך אנגערופען צו מיר.

— איך ווייס, אידא, אז דו ביזט קראנק צוליב דעם, וואס ארנאלד איז פערשוואונדען געווארען און דו ווייסט נישט וואו ער איז אהינגעקומען, איך קען דיר פערזיכערען, אז איהם איז גארנישט געשעהען...

איך האב זיך אויפגעזעצט אויפ'ן בעט, איך האב בעשלאסען פון איצט אן צו שפילען אין אפענע קארטען און האב געפרעגט פראנקענשטיינען.

— וואו איז ארנאלד?

— ער איז אוועקגעפאהרען ווייט, ווייט קיין אויסלאנד.

— און ער האט וועגען דעם צו מיר גארנישט געשריבען און זיך אפילו נישט געזעגנט מיט מיר.

— ער האט דאס נישט געקענט טון, ווייל ער איז ענטלאפען צוליב דיר.

— צוליב מיר? דערפאר, ווייל איך האב איהם פערראטען?

— ניין, פערקעהרט, ז'ערפאר, ווייל ער האט דיך פערקויפט.

— וואס רעדסט איהר אלע צו מיר, אזוי ווי איך וואלט געווען משוגע, אדער איהר אלע וואלט גע-ווען משוגע.

— אידא, בערוהיג זיך און איך וועל דיר אלץ אויפקלערען, ווען מען וויל דאס אנרופען מיט דעם אמת'ען נאמען, איז עס נישט אנדערש. אר-נאלד האט דיך פערקויפט צו מיר. ער האט בעקו-מען א גרויסע סומע געלד, אז ער זאל זיך אפ-זאגען פון דיר לטובת מיר. מיר האבען געמאכט א פשוט געשעפט. איך ווייס נישט ווי אזוי ער האט מיט דיר גערעדט, אבער צווישען זיך האבען מיר אפגעשמועסט, אז ער זאל דיר פארשטעלען דעם גאנצען אמת. איצט ווען דו האסט חתונה-געהאט מיט מיר, איז אונזער געשעפט געווארען פיגאַ-ליזירט, איך האב איהם אויסגעצאהלט די אפגערעדטע סומע און ער האט געפונען פאר נויטיג אוועק-צופאהרען קיין אויסלאנד.

(פארטזעצונג קומט).

„שוועדען א לאנד פאר טוריסטען"

פרייטאג, דעם 25-טען ד. ח. איז אויף די בעמיהונגען פון היגען שוועדישען וויצע-קאנסול, פארגעקומען אין שטאט-ראט-זאל א פארלעזונג א. ד. ט. „שוועדען א לאנד פאר טוריסטען".

דער פרעלעגענט קאראל גוסטאוו פעלעניוס פון שטאקהאלם, גרינדער פון דער געזעלשאפט פריינד פון פוילען און שוועדען, וועלכער איז צוליב זיין פוילען-פריינדליכקייט דעקארירט געווארען פון דער פוילישער רעגירונג מיט דעם אָרדען „פאלאניא רעסטיטוטא", האט דעם אוועזענדען עולם אינפארמירט, אז שוועדען איז, נישט נאר א שעהן לאנד, נאר דאס ביליגסטע לאנד פאר טוריסטען.

נאכ'ן רעפעראט זענען געוויזען געווארען ליכט-בילדער פון שוועדען.

היינט זינגט משה קוסעוויצקי אין פילהארמאניע

א זעהר גרויסען אינטערעס האט ארויסגערופען דער היינטיגער קאנצערט, אין פילהארמאניע-זאל, פון אבער-קאנטאר פון דער ווארשעווער גרויסער סינאגאגע משה קוסעוויצקי.

משה קוסעוויצקי געהערט היינט צו טאג צו די גרעסטע און טאלאנטפולסטע חזנים אין פוילען.

אויף זיין היינטיגען קאנצערט האט קוסעוויצקי אנגעגרייט פאר לאדז א זעהר הערכט אינטערעסאנטען און רייכען פראגראם, וועלכע בעשטעהען פון די שענסטע סינאגאגאלע מאטיוען, פראכטיגע יידישע פאלקס-לידער און ווי אויך אריען — אפערן.

דעריבער איז צו ערווארטען, אז אויך זיין היינטיגער קאנצערט וועט אדורך מיט א גרויסען ערפאלג.

גענעראל-פערזאמלונג פון שערי-ערב ביי פא"י

די טעג איז פארגעקומען די 4 טע יעהרליכע גענעראל-פערזאמלונג. די פערזאמלונג עפענט דער פארזיצענדער שלום ווארגאן און שלאגט פאר צו וועהלען אלס פארזיצער דור סאלניק וועלכער ווערט געוועהלט. רעפערירט האבען פון ש"ע הרב ר' פישל פעדער און ה' יצחק צעדערבוים. דאן האט דער פארזיצענדער פון ש"ע שלום ווארגאן אפגעגעבען דעם טעטיגקייטס-בעריכט. נאך א לעבהאפטער דיסקוסיע ווערט אויסגעדריקט צוטרוי די אפטרעטענדע פערוואלטונג, און ס'ווערט געוועהלט א נייע פערוואלטונג:

שלום ווארגאן, אימשע לייב ליפשיטץ, דוד סאלניק, יוסף סארנא, שאול דוד מילגראם, זיסקינד פאמעראנץ, בעריש אשכנזי. קאנדידאטען: א. מ. שטיין, י. י. אלטמאן, ח. ה. ווייסקאהל. רעוו.-קאמיסיע: ה. ליפשיטץ, א. ש. מיאדעק, ק. וויינבערג. קאנדידאטען: ל. מייזעלס, ל. ח. מאשקאוויטש

בערטא גערסטען אין „סקאלא"

די קינסטלערין בערטא גערסטען פון מאריס שווארצ'ס קונסט-טעאטער שפילט היינט אין טעאטער „סקאלא" די זעהר אינטערעסאנטע פיעסע „איך וויל א קינד" מיט דעם פיינעם אנסאמבל, אין וועלכען ס'געפינען זיך די ארטיסטען קלארא סעגאלאוויטש, לאנדוי, בוזגאן, שריפטזעצער און סטרוגאטש.

מארגען — א ריזיגע מאסען פארשטעלונג אויפן האלער-פלאץ

מארגען, מיטוואך, וועט אויפן מיליטערישען ספארט-פלאץ, ביים האלער-פלאץ פארקומען אויף דער פרייער לופט א זעהר אינטערעסאנטע מאסען-פארשטעלונג, א. נ. „מיטן וועג פון אונאפהענגיגע". אין וועלכער עס וועלען אנטייל נעהמען ריזיגע סטאטיסטען-מאסען, מיליטער און אויך די אויטארען פונם סצענאר צו דער דאזיגער פארשטעלונג, פרל. לאלא סראטשינסקא.

אין דער דאזיגער פארשטעלונג, וואס ווערט מיט גרויס ערפאלג געוויזען אין אלע גרעסערע שטעט פון פוילען, וועט אגב אויך דעמאנסטרירט ווערען דער אויסזעהן פון דער מלחמה אין דער צוקונפט.

געסט אין פילהארמאניע

פרייטאג הייבען זיך אן די גאסטשפילען פון די בעריהמטע אפערעטען שוישפילערין מרים קאראלאווא צוזאמען מיטן יונגען ארטיסט און זינגער אדאלף טעפנער ס'ווערט אויסגעפיהרט צום ערשטען מאל די קאמישע אפערעטע פון שומסקי „מלכה'לע".

היינט און פאלג. טעג!

דער שעהנער און מעלאדישער פילם פון לעבען פון פאריזער סטודענטקע א.נ.

דאס רייצענדע יונגעד

אין די הויפטראלען:

HENRI GARAT
MEG LEMONIER

אויסער'ן פראגראם: קלאנג-צונאבע

אנהייב אין געוועהנל. טעג 5 א זייגער נאכמ., שבת און זונטאג — 2.30 בייטאג. הנחה בילעטן גילטיג אהן בעגרענצונגען. דער זאל איז ווענטילירט און גצקיהלט.

שירה-לעז

מיט [illegible] שרינדען

ווי אויך פערטיגע שיטלען

ווערען ערשטקלאסיג און ריעל אויסגעארבייט

צו ביליגע פרייזען

— — און אנדולאציע — —

ביי קערש. סקווערא 15

לינקע אפיצינע, 1-טער שטאק.

Dr. med. **REICHER**

פאלודניאווא 28, טעל. 20193

ספעציאל-ארצט פאר מאגען-שוועכע-בעהאנדלונג

צוריקגעקעהרט.

נעהמט אן פון 8 — 11 פריה און פון 5 — 8 אווענד זונטאג און יום-טובים פון 9 — 1 בייטאג.

גאנץ לאדז ווייסט

אז דער פאטאגראפישער אנשטאלט

„פאלאניא"

שוו. יעזשעגא 11

איז [illegible] מיט זיינע גוטע קינסטלערישע אויפנאה[illegible], און בעמיהט זיך צו זיין פאר די ג' קליענטען זעהר פינקטליך. און ד רצו בעזיצט ער א גרויסען אויסוואהל פון ארטיסטישע קאסטיומען.

מיט אכטונג

ארמיסט. פאטאגראפ. אטעליר

„POLONJA"

לאדז, יעזשעגא 11.

אונה: דיפל. פאטאגר גוטערמאן

צופאהר מיט טראמוואי נומ' 3.

אנאנסן אין נייעם פאלקסבלאט

האבן גרעסטען ערפאלג!

יודיש טעאטער

„פילהארמאניע"

פערבאנד-טרופע פון א.א.פ. אין פוילען

אנפירונג: א. בעזמאן.

גרעסטע אטראקציע פון סעזאן!

די בעריהמטע

אפערעטן-שוישפילערין

מרים קאראלאווא

צוזאמען מיט'ן יונגען

געזאנג - ליבהאבער

אדאלף טעפנער

פרייטאג - פייערליכע פרעמיערע

צום ערשטען מאל אין פוילען

מלכה'לע

קאמישע אפערעטע אין 3 אקטען

פון ו. שומסקי

מיט מרים קאראלאווא

אין דער הויפט-ראלע.

איינצעלהייטען אין די ווייטערע אנאנסען

ראדיא-פראגראם

דינסטאג, דעם 28 יוני

11.58 צייט-סיגנאל, 12.40 מעטעאראלאגישע קאמוניקאט, 12.45 גראמאפאן-פליטען, 3.40 גראמאפאן-פליטען, 4 40 איבערזיכט איבער די פרויען-אויסגאבען, 5.00 סקאנדינאווישע מוזיק, 6 00 רעפעראט, 6.20 טאנץ-מוזיק, 7.00 פארלעזונג, 7.15 פערשידענעס, 7 35 ראדיא-פרעסע, 7.45 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער, רעפערטואר פון די טעאטערן, 8 00 פאפולערער קאנצערט, 9.50 ראדיא-פרעסע, מעטעאראלאגישער קאמוניקאט, 10.00 טאנץ מוזיק, 10.40 ספארט-ידיעות, 10.50 טאנץ-מוזיק.

* * *

פון אויסלאנד

6.40 הילווערסום — אייראפייאישער קאנצערט. 8 00 באזעל — קאנצערט. 8.10 מינכען אפערע. 8 30 מיילאנד — אפערעטע.

מעלדונג

די אויסערליכע און אינערליכע שונאים פון אויפבוי פון ארץ-ישראל

היינט 8 אווענד ארדנען איין די רעוויזיאניסטען אין אייגענעם זאל אל. קאשטשושקי 21 (הזמיר) א רעפעראט מיט דיסקוסיעס פון ח' ביעזאבראוו-מיטגליד פון צ. ק. ברית הצה"ר אין פוילען-אויף די אויבען דערמאנטע טעמא.

א לאנגיעהריגער

מיליטער-בעאמטער

שרייבט ערלעדיגט און אלע מיליטער-זאכען

ספעציאליסט אין שרייבען פון ביטעס פאר

איינציגע שפייזערס

מאז

פעטריקאווער 10

— — די — —

בעוואוסטע

פעלד-בעטן „Palma-Patent"

וואס זענען אלעמען בעקאנט מיט זייער פראקטישקייט און דויערהאפטיגקייט

מיט אגאראנטיע אויף 3 יאהר

ווי אויך לעזשאקעס. פעלד-בעטלעך און פעלד-בענקלעך

מאטראצען

גענעטע שאטקאווע, האנאדיסקע קאזעטקעס, טאפטשאנעם

בעקומט מען נור אין דער בעקאנטער פאבריק

לאדז, פולנאצנא 24, טעל. 85-131

הורט — דעטייל

קליינע אנאנסען

אין „נייעם פאלקסבלאט"

זענען א גוט און ביליג מיטעל

צו שטעלן זיך אין פערבינדונג מיט די פעראינטערעסירטע!

ווער עס וויל: 1) געפינען א לאקאטאר אדער א סובלאקאטאר

2) געפינען א וואוינונג אדער אנ'ענצעל צימער

3) געפינען אנ'ארבייטער, אנ'אנגעשטעלטען

4) פערקויפן א הויז אדער א געגענשטאנד

5) קויפען עפעס געלעגענהייטליך

6) בעקומען א פאסטען —

זאל אויפגעבען א קליינע אנאנס אין „נ' פאלקסבלאט"

URODONAL

CHATELAINA

Zwalcza reumatyzm podagrę piasek sklerozę

czyści nerki oczysz. wątrobę i stawy, łagodzi arterje i zwalcza otyłość

Do nabycia we wszystkich aptekach i skł. apt.

Przedstawicielstwo ul. Fredry 4 Warszawa

פון 3-טען יולי ווערט ערעפענט א

SANATORJUM „PALACE"

פאר דערוואקסענע און קינדער
אין כעלמי (הינטער לאדז)

נעמהט אן ליידענדע אויף אטעם-ארגאנען, אויף א שלעכטע שטאף-וועקסלען, פערדייאונגס-ארגאנען. נערווען-קראנקהייטען, אלערגישע קראנקהייטען, אנעמישען צושטאנד, אויף פערמאגערונגס-קוראציע און רעקאנוואלעסצענטען.

אויפזיכט פון דאקטוירים-ספעציאליסטען. ערצטליכע הילף. היילבעדער. טעראפען צו זון-לופט-בעדער הערבארעם פאר צושפעקס. היילגימנאסטיק און אטעם. ספארט-שפיל און אנדערע פערוואלונגען. — לויפענד וואסער און די צימערן שעהנע געגענד אין פאסנאנער וואלד.

אידעאלע אברוה-בעדינגונגען.

Dyrektor **Dr.Rakowski.** 3075

גלעגענהייטליך איבערצונעבען

א שניידער-געוועלב

מיט אנ'איינגעפיהרטע קונדשאפט, געאייגנעט אויף יעדע ארט בראנזשע, אויף לימאנאווסקיעגא נעבען באלוטער מארק. צו ערפאהרען אין דער ביר-האלע ביי קליינער, זגיערזשער 42.
3994

א לאקאל

3589
בעשטעהענד פון 2—3 צימער, פארטער, געאייגנעט פאר א קאנטאר, געזוכט. ס'קען זיין א געוועלב אין הויף אדער פראנט אויף פיעטריקאווער גאס צווישען פלאץ וואלנאשטשי ביז צעגעלניאנע. אפערטען אין „נייעם פאלקסבלאט" פאר „D. Z."

פון 3-טען יולי ווערט ערעפענט **א הייל-אנשטאלט**
פאר אויערן, נאז, האלז
און אטעם-קראנקהייטען
פון ד"ר זיגמונט ראכאווסקי
אין כעלמי (הינטער לאדז)
נעהמט אן אגמעלדונגען אויף צו זיין און אפעראציע-הילף. — מיזיקאלישע היילונג, הייל-בעדער, זון-לופט-בעדער, הייל- און אטעם-גימנאסטיק.
צו ערפאהרען אויפ'ן ארט אדער 11 ליסטאפאד 9 טעל. 127-81
3981

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
פאר א אנאנס ביז 15 ווערטשער

פרייע פאסטענס

א טיכטיג יונגעל פון ארענטליכע עלטערן ווערט פון זאפארט געברויכט. צו ערפאהרען נאוואמיעסקא 21, אין הויף, געוועלב נומ' 19. 3984

ס'ווערען געזוכט שטאפערינס, ווי אויך אנ'איבערציהערין. צו ערפאהרען ווסכאדניא 27, וו. 21

א קראפט-שפולער (רין) צו סוויטערס ווערט געזוכט פון זאפארט ביי מ. פרענקעל, פולנאצנא 27

פערשידענעס

פלעצער צו פערקויפען ביי א טרוקענעם סאסנאווע וואלד אין דארף גראביניעץ, אינטער לאדז. 10 מינוט גאנג פון דער טראמוואי-סטאציע טעאפילאוו. צו דערוויסען זיך אין אדמ. פון „נייעם פאלקסבלאט" פון 3–5 נאכמ.

עס ווערט געזוכט א שותף צו אנ'איינגעפיהרטע סוויטער-פאבריק און ראשעל-מאשין. צו ערפאהרען אין אדמינ.
3980

לאקאלען

ביליג צו פערדינגען א געוועלב אין הויף נאוואמיעסקא 4, אין דער עקספעדיציע.
3988

קויף און פערקויף

עס ווערט געזוכט אנ'אבערלאק-מאשין אין גוטען צושטאנד פאר טריקאטאזש. צו ערפאהרען אין אדמיניסטראציע.
3978

אויפשטויסער צו 3 אמעריקאנער זאקען-מאשינען ווערט געזוכט. פילסודסקיעגא 31 אין דער שטרימף-פאבריק.
3990

כ'זוך צו קויפען א הענדשקע-מאשין 8-טער אדער 9-ער אין גוטען צושטאנד, ווי אויך א פוטער-מאשין 7-ער. צו ערפאהרען נאווא-טארגאווע 10 רעכטס 2-טער הויף וואוינונג 30.
3989

וואנצען, פרוסאקעס און פליי
טויטעט זאפארט און פערניכטעט ראדיקאל
דאס אינזעקטען-פולווער, וואס איהר בעקומט ביי דער פירמע
KOSEL i S-ka, Przejazd 8
און אין דער פיליע פיעטריקאווער 98.
3880

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע
גרויסער אויסוואהל
שפאצירוואגענס
אייזען - ניקעל-
בעטען
מאטראצען
ספרענזינאווע „Patent"
ווידשימאטשקעס אמעריקאנער
צו בעקומען אין פאבריקס-לאגער

„DOBROPOL", Łódź
Piotrkowska 73 (אין הויף)

Doktór
Łagunowski
Piotrkowska 70
i róg Traugutta
Tel. 181-83.
choróby skórne,
weneryczne
i moczopłciowe
(Naświetlania promieniami Roentgena)
Przyjmuje od 8^{30} do $9^{1}/_{2}$ rano, od 1-ej do 2^{30} pp. od 6 do 8^{30} w., w niedzielę i święta od 9 do 11^{30} rano.

א געוועלב
אויף זאוואדזקא 11
צו פערמיטען.
אינפארמאציעס: ביי ה. קרול, אגראדאווא 4
טעל. 139 09
3856

צו פערקויפען
גלאטע שטריק-מאשינען
8/27, 8/65, 8/70, 6/33
פאר א מעסיגען פרייז
ביי **PINO**
ראקיטשינער 37, וו. 17
1-טער שטאק.
2979

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
נאר פאר ווענערישע הויט-קראנקה, און מענער-שוועכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא-לאגישע און נערווען-קראנקהייטען.
קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער
הייל-קאבינעט ראסמעטיק.
-- טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אוונד. --
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ. נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען, זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
- בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען
וויזיט 3 זל.

„SANATO"
כירורגיש-וועכנעריז-אנשטאלט
אגראראווא 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאס
גינעקאלאגיש-וועכנעריז-
אבטיילונג
ד"ר מעד. ש. איינגער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד. רייטלער-קוריאנסקא ד"ר מעד. וו. אייכנער
פרייז פון א געבורט
אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פאלאכאוו
כירורגישע אבטיילונגען ד"ר מעד. מ. קאנטאר.

Dr. med. Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-
און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעהמט אן פון 8–11 פריה, 12.30–1.30 מיטאג
און פון 5–9 אוונד, זונטאג פון 10–1.
פאר אונבעמיטעלטע – לעטסניצע-פרייזען.

Dr. med. W. Eychner
אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
וואוינט איצט 4 צעגעלניאנא 4
(נעבן קינא „טשאדי") טעל. 134-72
נעהמט אן פון $2\,^{1}/_{2}$ – 4 און פון 7 – 8 אוונד

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
נעמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9–1 פארם.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען

זיכערע הילף און א רפואה
אהן א אפעראציע, אן בלוט. אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאר הראנקע אויף קילעס פאר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מעגשען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאי און עס פאלט אריין אין דעם פיס און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעל געטענע הייל-באנדאזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראפעסארען מיט מיינע בעהאנדלונג און פון דייטשען פראפעסאר

דאקטאר בראבירעווינד בעווייזען זיכער דעם שווערסטען און געפעהרליכסטען ברוך. אויך פאר הויקערס, לייטונגען מיט הייל-גארטעלן און אפאראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאט-פיס, ספעציעלע איינלאגען אין די שיך קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאקען, פאר די גרעסטע קראנקע ווערן. עמפאנגט פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אוונד.

ארטאפעדישע אנשטאלט

Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע איניווערזיטעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר בראנטש, פראפ. ד"ר י. מאריש-לער, פראפ. ד"ר בר. קיפראנאווסקי און אויך אנדערע.
מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.
דערמיט דריק איך אוים מיין בעסטען דאנק דעם ה' ד"ר. י. ראפאפארט ספעציאליסט פון היל-ארטאפעדישען אנשטאלט, וואלטשאנסקא 10, פאר אפהיטען מיין זוהן אין עלטער פון 7 יאהר, וועלכער איז קראנק געווען אויף א ברוך און אלע לאדזשער כירורגען האבען אויפגעגעבען די האפנונג, נור דער דירעקטאר ראפאפארט האט איהם אפגעראטעוועט.
Jankiel Rojtman, Cegielniana 35
lub Kilińskiego 40

„ציישנס"
פאר
גראפישע אנשטאלטען
דרוקערייען און פערלאגען
עמפפעהלט
די איינציגע אידישע ציינקאגראפיע אין לאדז
„געצלוקס" 104
טעל.: 241-24

יעדער איינציגער
האט זיך איבערציינגט,
מעבעל
אז פאר
דיוואנעס, פעלצען, נייה-מאשינען, גארדעראבען אז"וו
צאהלט די העכסטע פרייזען
א. ווייצמאן שענקעוויטש 23
טעלעפאן 191-00.
ביי מיר איז שטענדיג פערשידען געניצטע מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

וויכטיג פאר לאדז און פראווינץ!
מצבות פון 30 זל. אז
ביז צו די טייערסטע גראניט-דענקמאלען
פיהר איך אויס ביליג און סאליד. אויף וואונש בעזארג איך די ג' קונדשאפט אויך אויף דער פראווינץ.
קומט און איבערצייגט אייך!
מיט אכטונג פירמע „GRANIT"
לאדז, פאמארסקא 39.
3818

ד"ר לעטשניצע
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
17 זגיערזשער 17.
טעלעפאן 116-33
ס'נעהמען אן דאקטוירים פון אלע ספעציאליטעטען
ד"ר גאלדשטיין-פאלאק, ד"ר יוססמאן, ד"ר מ. קאנטאר, ד"ר ציענע, ד"ר ראקאווסקי, ד"ר ראזענצוויג, ד"ר רוזשאנער, ד"ר ווינבערג, ד"ר סטופעל, צאהן-ארצט גראדזיענטשיק-קראשיאווא
ווי אויך וויזיטען אין שטאט.
רענטגען-בעשטראלונגען, קווארץ, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע און ערצט. יכע אנאליזען.

וויכטיג פאר די, וואס הייראטען
און ווילען זיך איינארדנען עלעגאנט און ביליגער ווי איבעראל, נוצט אויס די געלעגענהייט און בעזוכט דאס
מעבעל-געשעפט
ח. רעכט
גארטאוויטשא 9,
(אין הויף)
וואו ס'ווערט איצט אויספערקויפט פערשידענע מעבעל פון די איינפאכסטע ביז די פיינסטע, ווי אויך גאנצע קאמפלעטען פון פערש. איידעל-העלצער.
גוטע און בעקוועמע בעדינגונגען!

חדר „תורה ודת"
עם גן-ילדים
פל. וואלנאשטשי (נייע שטאט) 6
מאכט בעקאנט דאס נאך א גרינדליכען רעמאנט ווערט דאס חדר צום נייעם שול-יאהר פולשטענדיג רעארגאניזירט און פערפולקאמט אויף אלע געביטען פון למודי קודש און למודי חול.
איינשרייבונגען פון נייע תלמודים אויפ'ן קומענדיגען שוהל-יאהר 1932/33 אין אלע מחלקות ווי אויך אין גן-ילדים (פרעבעל-שול) קומען פאר פון כ"ג אייר (29 מאי) פון 1–9 טעגליך.
עלטערן! פערשרייבט אייערע קינדער אין חדר „תורה ודת" ווי ס'ווערט געלייגט גרויס אכט אויף דער ערציהונג און דרך-ארץ'דיגע אויפפיהרונג און ס'ווערט געלערנט דורך מלמדים ספעציאליסטען תורה ודרך ארץ און אלעס. וואס א יודיש קינד דארף צו וויסען!
קינדער פון 4 ביז 8 יאהר ווערען אהיים געפיהרט דורך א ספעציעלען מענש.
צוליב'ן קריזיס הנחה-פרייזען

אלע דארפען וויסען
אז די פירמע
פערדער זגערזשער 7
לוטאמירסקא 2 און זגערזשער 20
איז די איינציגע קוועלע, וואו מען קריגט אמביליגסטען צו קויפען
דאמען- און מענער-היטען
פון די נייעסטע פאסאנען און מאדערנסטע קאלירען, און גלייכצייטיג ווערט אנגענומען צו איבערפאסאנירען מענער- און דאמען-היטען פון גאר אלט אויף גענצליך ניי און אלעס צו ביליגע פרייזען און רעעלע בעהאנדלונג.
געדענקט די אדרעסען!

אנאנסען-פרייז: פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב יו"ט—24 גר. אין דער דריט 8 שטאלטען
אין טעקסט—40 „ „ „ „ „ „ „ „ 60— „ „ „ „ 4
נאכ'ן טעקסט—12 „ „ „ „ „ „ „ „ 18— „ „ „ „ 8
... דער טעקסט 50 פראצ. טייערער. אויסל. 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. א ווארט

אבאנעמענטס-פרייז: אין לאדז — 5 זל. א חודש מיט צושטעלען א היים ... א חודש אין אויסלאנד — 8 זל.
פאר'ן אינהאלט און פארמען פון די אנאנסען איז די פארלאג נישט פעראנטווארטליך
די אדמיניסטראציע איז אפען ביי טאג און ביינאכט.

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Zilberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Krakauer
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.